

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Region Nordjylland, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst
JJ Grus A/S

Brøndborerens Alle 13
9230 Svenstrup

Att.: Kenny Jensen, kj@kristianrytter.dk

Region Nordjylland
Kontoret for Bæredygtig
Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Råstofsagsbehandler
Sofie Hammer Jensen
Direkte 20592272
sofie.jensen@rn.dk

Sagsnummer 2016-014074
5. april 2024

Tillæg til råstoftilladelse af den 23. juni 2017 vedr. matr.nr. 5c, 6c og 6m Ø. Doense By, Vebbestrup, Mariagerfjord Kommune

Region Nordjylland har den 8. januar 2023 modtaget en ansøgning fra JJ Grus A/S om tilladelse til etablering af en vaskesø og et sedimentationsbassin, samt efterfølgende indvinding af grundvand til vådsortering i den eksisterende råstofgrav på matr.nr. 6m Ø. Doense By, Vebbestrup, beliggende på Bredmosevej 3 og 5, 9500 Hobro i Mariagerfjord Kommune.

Vaskesøen vil have et areal på ca. 250 m² og etableres i ca. 2-3 meters dybde ned i grusgravsbunden (ca. 1 m under grundvandsspejlet). Søen vil få et volumen på ca. 5-700 m³ vand svarende til en dagsproduktion. Der forventes et forbrug i vaskeanlægget på ca. 60 m³ vand pr. time, svarende til 540 m³ pr. produktionsdag (9 timer). Vaskevandet planlægges recirkuleret og anvendt igen efter bundfældning. Den ansøgte aktivitet søges for perioden frem til 1. juli 2027, hvor den gældende tilladelse til råstofindvinding udløber.

Området hvor vaskesøen og sedimentationsbassinet skal placeres fremgår af bilag 1.

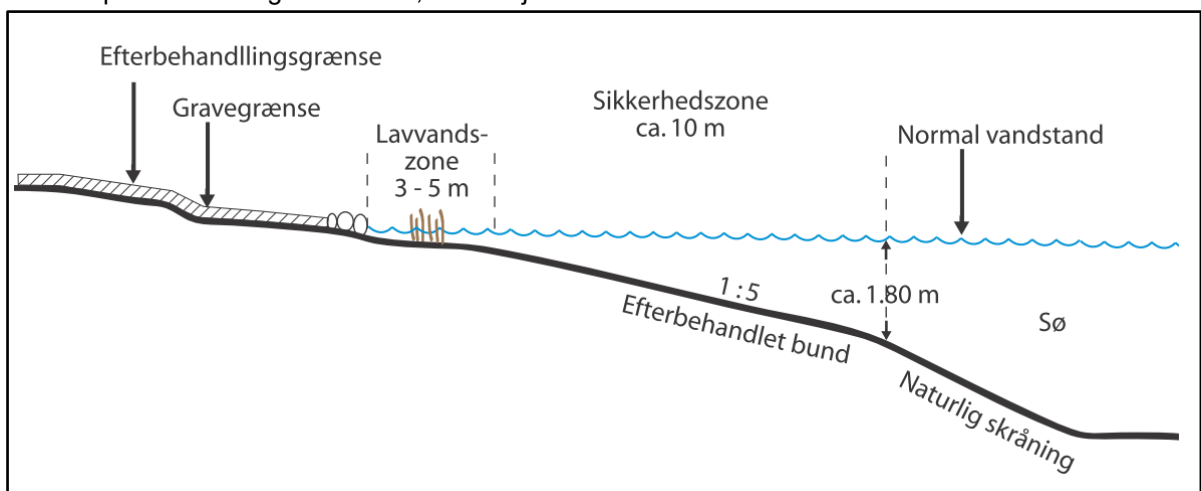
Afgørelse

Region Nordjylland har på baggrund af nedenstående redegørelse og med hjemmel i råstoflovens¹ § 7 og § 10 truffet følgende afgørelse i sagen:

¹ Lov om råstoffer, Miljøministeriet, jf. lovbek. nr. 124 af 26. januar 2017

Region Nordjylland meddeler hermed tilladelse til etablering af en vaskesø på ca. 250 m² ved indvinding af sand, grus og sten ned til ca. 1 m under grundvandsspejlet samt et sedimentationsbassin på op til ca. 3000 m². Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Vaskesøen og sedimentationsbassinet skal placeres indenfor den eksisterende råstofgrav på matr.nr. 6m Ø. Doense By, Vebbestrup, som er omfattet af råstoffilladelsen af den 1. juli 2017. Området hvor vaskesøen og sedimentationsbassinet skal placeres fremgår af bilag 1.
2. Vaskesøen må maksimalt have et areal på 250 m². Der må ikke graves dybere end 1 meter under grundvandsspejlet.
3. Sedimentationsbassinet må maksimalt have et areal på 3000 m². Sedimentationsbassinet må ikke være i hydraulisk kontakt med grundvandsmagasinet.
4. Vådsorteringen skal ophøre og området skal efterbehandles når den eksisterende råstoffilladelse udløber den 1. juli 2027.
5. Området skal efterbehandles til natur og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug.
6. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.
7. Følgende vilkår gælder for efterbehandling af vaskesøen og sedimentationsbassinet:
 - a. Ved efterbehandling af gravesøerne skal søbredderne udformes, så de tilpasses terrænet. Søbredderne skal etableres så der optræder slyngninger langs bredden, og skal anlægges med hældning ikke stejlere end 1:5 indtil 1 m dybde.
 - b. Der skal anlægges en lavvandszone på 3-5 meter langs bredderne.
 - c. I en zone på mindst 5 meter omkring søerne må der ikke udlægges muld. Denne zone skal anlægges med hældning ikke stejlere end 1:5 og der må ikke tilplantes eller tilsås.
 - d. Der må hverken udsættes eller fodres andefugle, fisk eller krebs i gravesøerne.
 - e. Der må ikke opsættes redehuse, foderflåder eller lignende, ligesom søer kun må hegnes med eventuelt nødvendigt kreaturhegn.
 - f. Der må ikke ske tilplantning på søernes sydside, af hensyn til sollys. Ved evt. plantning må der kun plantes træ- og buskearter, der er hjemmehørende i Danmark.

Principskitse for efterbehandling af gravesø

8. Såfremt vaskesøen ønskes opfyldt efter endt anvendelse, må der ikke tilføres muld i eller omkring vaskesøen. Opfyldningen skal desuden ske med uforurenede materialer.
9. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.

Vilkår efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven

Mariagerfjord Kommune har den 5. april 2024 meddelt tilladelse til at indvinding af grundvand til vådsortering, indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet samt udledning af vaskevand til vaskesø og sedimentationsbassin. Afgørelserne er truffet med hjemmel i vandforsyningslovens² §§ 20, 21 og 26 samt miljøbeskyttelseslovens³ § 19.

Vilkår stillet efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven fremgår af bilag 2.

Redegørelse

Region Nordjylland har den 23. juli 2017 meddelt tilladelse til indvinding af op til 60.000 m³ sand, grus og sten på et areal på ca. 17,5 ha på matr.nr. 5c, 6m og 6c, Ø. Doense, Vebbestrup beliggende på Bredmosevej 3 og 5, 9500 Hobro i Mariagerfjord Kommune. Der må ifølge tilladelsen indvindes sand, grus og sten ned til kote 62 m DVR90, og arealet skal efterfølgende efterbehandles til natur og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug, herunder skovrejsning. Der må ikke anvendes gødning eller pesticider på det efterbehandlede areal, da arealet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt indenfor indvindingsoplandet til et alment vandværk. Tilladelsen er gældende frem til den 1. juli 2027.

Den 8. januar 2023 har Region Nordjylland modtaget en ansøgning om tilladelse til etablering af en vaskesø samt sedimentationsbassin i den eksisterende råstofgrav på matr.nr. 6m Ø. Doense By, Vebbestrup samt efterfølgende indvinding af grundvand fra søen til vådsortering.

Vaskesøen vil have et areal på ca. 250 m² og etableres i ca. 2-3 meters dybde ned i grusgravsbunden (ca. 1 m under grundvandsspejlet, ca. kote 59 DVR90). Søen vil få et volumen på 5-700 m³ vand svarende til en dagsproduktion. Der forventes et forbrug i vaskeanlægget på ca. 60 m³ vand pr. time, svarende til 540 m³ pr. produktionsdag (9 timer). Den samlede mængde vand planlægges recirkuleret og anvendt igen efter bundfældning, således at den reelle indvundne mængde vand fra vaske-/pumpesøen ikke vil være nævneværdig. Afhængig af årstid vil der ske en fordampning af vand fra de opgravede materialer, og samtidig vil der være afvanding til underlaget fra det vaskede sand og grus.

Sedimentationsbassinet etableres i den nuværende bund i råstofgraven som en lavvandet sø – og en anelse dybere end bunden i råstofgraven, dvs. ca. kote 59,5 m DVR90, uden kontakt til grundvandsmagasinet. Bassinet etableres med et stort bundfældningsareal (2-3.000 m²), så der bliver en effektiv sedimentation af lerpartikler i bassinet.

Arealet hvor der etableres vaskesø og sedimentationsbassin ønskes efterbehandlet til natur med søer.

² LBK 1450 af 5. oktober 2020 – Lov om vandforsyning m.v.

³ LBK 1218 af 25. november 2019 – Lov om miljøbeskyttelse

Region Nordjylland har afvist projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v. Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn.

I denne sag er der særlig lagt vægt på, at vådsortering vil forbedre råstoffernes kvalitet, og der vil derfor være en bedre udnyttelse af råstofferne. Der er desuden stillet vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal for at beskytte grundvandet mod eventuel nedsivning af forurenende stoffer.

Miljøvurderingsloven⁴

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 13a "Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet" samt bilag 2 pkt. 10m "Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand, som ikke er omfattet af bilag 1".

Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har på baggrund af screeningen vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 5. december 2023 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

Screeningsafgørelsen er truffet med følgende begrundelse:

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet med etablering af vådsortering ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet. Det indgår i vurderingen, at:

- Der er tale om begrænsede ændringer i forhold til det allerede godkendte projekt jf. Region Nordjyllands afgørelse efter miljøvurderingsloven af den 23. juni 2017.
- At det indvundne vand som udgangspunkt recirkuleres og i mindre omfang nedsives på arealet. Der fjernes dermed ikke vand fra området
- At der ikke anvendes tilsætningsstoffer i forbindelse med vådsorteringen
- At projektet ikke vurderes at påvirke nærliggende Natura 2000-områder
- At projektet ikke vurderes at kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter.
- Projektet ikke vurderes at medføre en forringelse af grundvands- eller overfladevandsforekomsters tilstand eller at hindre de fastlagte miljømål for overfladevand og grundvand.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet

⁴ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), lovbek. nr. 1225 af 25. oktober 2018.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)⁵

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 222 Villestrup Ådal, som er beliggende ca. 2,5 km sydøst for og ca. 2,6 km nord for projektarealet. Natura 2000-området består af habitatområde nr. 222.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 222 fremgår af nedenstående tabel:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 222		
Naturtyper:	Strandeng (1330)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Havlampret (1095)	Bæklampret (1096)
	Stor vandsalamander (1166)	Odder (1355)

Natura 2000-området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af: surt overdrev, tørt kalksandsoverdrev, kalkoverdrev, tør hede, rigkær og elle- og askeskov samt odder og bæklampret.

På baggrund af projektets karakter og afstanden til Natura 2000-området, er det Regionens vurdering, at det ansøgte projekt, ikke kan skade arter eller naturtyper, som det pågældende Natura 2000-område er udpeget for at beskytte.

Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Ved søgning i Naturbasen.dk og Arter.dk den 21. december 2023 er der ikke registreret fund af bilag IV-arter indenfor eller i nærheden af indvindingsområdet.

Projektarealet består af en aktiv råstofgrav. Der er ingen våde naturtyper indenfor projektarealet og der skal ikke fældes træer eller fjernes bygninger i forbindelse med projektet.

⁵ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der ikke er oplagte yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter på eller i direkte tilknytning til det ansøgte projektområde. Ligeledes er det regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

Høring

Ansøgningsmaterialet samt Region Nordjyllands udkast til screeningsafgørelse har været i høring hos Mariagerfjord Kommune, Nordjyske Museer, landsdækkende foreninger, lodsejer og ansøger i perioden 23. marts 2023 til 20. april 2023. Mariagerfjord Kommune har fremsendt supplerende oplysninger til miljøscreeningen, som fremgår af afgørelsen efter miljøvurderingsloven. Derudover har Region Nordjylland ingen bemærkninger modtaget til ansøgningsmaterialet eller udkast til screeningsafgørelse.

Udkast til nærværende tillæg til råstoftilladelse har været i høring hos Mariagerfjord Kommune, Nordjyske Museer, landsdækkende foreninger, lodsejer og ansøger i perioden den 6. februar 2024 til den 5. marts 2024. Region Nordjylland har ingen bemærkninger modtaget til udkastet.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 5. april 2024 på: <https://rn.dk/regional-udvikling/raastoffer> under Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

I tilfælde af spørgsmål til ovenstående, er I meget velkomne til at kontakte undertegnede på tlf.nr. 2059 2272 eller mail: sofie.jensen@rn.dk.

Med venlig hilsen

Sofie Hammer Jensen
Råstofsagsbehandler

Bilag

1. Kortbilag
2. Mariagerfjord Kommunes afgørelser efter vandforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven
3. Råstoffor tilladelse af den 23. juni 2017

Kopi af afgørelse inkl. bilag sendt til:

- Lodsejer, Lars Krogh Olesen, larskrogholesen@hotmail.com
- JJ Grus A/S, morten@jj-grus.dk, sla@jj-grus.dk
- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk, miha1@mariagerfjord.dk, dogjo@mariagerfjord.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, mariagerfjord@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

Unøjagtige foreløbige data

2020-004177

Tegnforklaring

- Omtrentlig placering af vaskesø og sedimentationsbassin
- Matrikelskel
- Tilladelse til råstofindvinding

Jour.nr.: 2016-014074	
Kort: Detail	Bilag: 1
Målforhold: 1:5.000	
Udf. af: SHJ / Region Nordjylland	
Dato: 21-12-2023	Rev.:

JJ Grus A/S
morten@jj-grus.dk
kj@kristianrytter.dk
jgs@jj-grus.dk

Grundvand

Sagsnummer:
13.02.01-P19-8-23

Ref.: Dorthe Gjørtz (dogjo)
Telefon: 97113621

Dato: 5.4.2024

Tilladelse til indvinding af grundvand pr. år til vask af råstoffer på matr. nr. 6m Ø. Doense, Vebbestrup

Mariagerfjord Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand, indvinding ved gravning under grundvandsspejl samt udledning af grusvaskevand til vaskesø og sedimentationsbassin på matr. nr. 6m Ø. Doense, Vebbestrup.

Denne tilladelse giver JJ Grus A/S ret til at indvinde 540 m³ pr. driftsdag i max. 150 driftsdage pr. år fra den ansøgte vaskesø.

Tilladelsen er gyldig til 5. april 2038.

1. Mariagerfjord Kommunes afgørelse og vilkår

Afgørelserne er truffet med hjemmel i:

- Vandforsyningslovens¹ §§ 20, 21 og 26.
- Miljøbeskyttelseslovens² § 19

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Vilkår i henhold til Vandforsyningsloven

Anvendelse

- Der må indvindes grundvand fra vaskesø til grusvask.
Hvis formålet med indvindingen ændres, skal der søges ny indvindingstilladelse.

Placering

- Vaskesøen er placeret matr. nr. 6m Ø. Doense, Vebbestrup. Placering ses af kort-bilag 1.

Indvindingens størrelse

- Der må højst indvindes 60 m³ grundvand pr. time svarende til 540 m³ pr. produktionsdag. Der må maksimalt være 150 produktionsdage pr. år. Den samlede mængde vand skal recirkuleres og anvendes igen efter bundfældning i et sedimentationsbassin. Den reelle mængde af indvundet grundvand vil derfor være væsentlig under den oppumpede mængde. Det forventes, at ca. 15 procent grundvand går tabt i processen og dermed at ca. 85 procent recirkuleres.

Anlægget

- Vaske-/pumpesøen har et areal på maksimalt 250 m² og etableres i ca. 2-3 meters dybde i grusgravsbunden, hvilket er ca. 1 meter under grundvandsspejlet. Søen vil få et volumen på 5-700 m³ vand svarende til en dagsproduktion.
- Sedimentationsbassinet etableres i den nuværende bund i råstofgraven som en lavbundet sø og lidt dybere end bunden i råstofgraven. Bassinet må ikke have kontakt til grundvandsmagasinet. Bassinet etableres med et stort bundfældningsareal på 2-3000 m², så der bliver en effektiv sedimentation af ler i bassinet.

Kontrol med den oppumpede vandmængde.

- Den oppumpede vandmængde skal registreres ved timetæller, der aflæses mindst en gang i kvartalet.
Måleraflæsningen og vandforbruget skal indberettes årligt til kommunen inden d. 15. januar.

¹ Vandforsyningsloven nr. 299 af d. 1. juli 2022.

² Miljøbeskyttelsesloven nr. 358 af d. 1. juli 2023

- Hvis indvinding medfører uacceptabel nedgang i vandføringen i vandløb eller påvirker beskyttet natur, kan kommunen begrænse både indvindingens størrelse og den højest tilladelige indvinding pr. time.
- Bestemmelser om måling af indvindingsmængde kan til enhver tid ændres af kommunen.

Vandanalyse og kvalitetskontrol

- Der stilles ikke krav til vandkvaliteten. Vandet må ikke bruges til andre formål, hvor der stilles krav om drikkevandskvalitet.

Gyldighedsperiode

- Tilladelsen er gyldig indtil 5. april 2038. Såfremt der fortsat ønskes indvinding fra vaskesøen efter tilladelsens udløb, skal der søges om fornyet tilladelse.

Vilkår i henhold til miljøbeskyttelsesloven

- Grusvaskevandet skal efter brug ledes til den anlagte vaskesø og sedimentationsbassin, hvor vandet så vidt muligt skal recirkuleres og genanvendes til grusvask. Der må ske minimal nedsivning i vaskesøen.
- Der må hverken før, under eller efter vaskeprocessen tilsættes stoffer til vaskevandet, som ved nedsivning kan forurene grundvandet. Det betyder at vaskevandet ikke må indeholde fremmedstoffer, der ikke forekommer naturligt i grundvand/regnvand.
- Vaskevandet må indeholde fint sediment, som bundfældes i sedimentationsbassinet. Hvis vaskesø eller sedimentationsbassin skal oprensnes, skal det ske efter Mariagerfjord kommunes anvisninger.
- Vaskevandet må ikke afledes til vandløb, grøfter eller lign. Eller til arealer ved naboer.
- Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra vaskesøen, eller afledes spildevand og pladsvand uden en særskilt tilladelse.

2. Ansøgning

JJ Grus A/S har søgt om tilladelse til at indvinde og udlede grundvand fra en vaskesø og til et sedimentationsbassin. Indvindingen skal bruges til vask af råstoffer.

3. Sagens behandling

Mariagerfjord Kommune har d. 23. marts 2023 modtaget ansøgning fra JJ Grus A/S til vandindvindingstilladelse og udledningstilladelse.

Der er søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til grusvask på 60 m³ pr. time svarende til 540 m³ pr. produktionsdag i forbindelse med gravning af vaskesø under grundvandspejl samt tilladelse til udledning af grusvaskevand til vaskesø og sedimentationsbassin.

Region Nordjylland behandler selve tillægget til råstoffilladelsen, hvor denne tilladelse er en del af det samlede projekt. Region Nordjylland foretager derfor en samlet screening af projektet herunder vandindvindingen efter miljøvurderingslovens § 21.

Regionen forholder sig alene til ændringen i forhold til det allerede godkendte og opstartede projekt. Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13a (ændringer eller udvidelser af projekter der allerede er godkendt) og bilag 1 pkt. 10m (arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand).

Region Nordjylland vurderer, at projektet ikke vil få en væsentlig indvirkning på miljøet og derfor ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering. Henvendelser i forhold til miljøvurderingsloven skal ske til Region Nordjylland.

Grundvandsforekomsternes tilstand

Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 ligger vaskesøen inden for:

én terrænnær grundvandsforekomst

- DK102_dkmj_983_ks

Det fremgår af MiljøGIS at:

Den terrænnære grundvandsforekomst har ukendt kemisk tilstand og også ukendt kvantitativ tilstand. Miljøstyrelsen har vurderet, at forekomsten skal indgå i det videre vandplanarbejde mhp. endelig fastlæggelse af tilstand og vurdering af risiko for manglende opfyldelse af miljømål.

Mariagerfjord Kommune har på baggrund af de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forbindelse med behandling af ansøgningen og på baggrund af den lokale viden om tilstanden for området vurderet, at indvindingstilladelsen ikke påvirker grundvandsfore-

komstens kvantitative tilstand og - kemisk tilstand. Det vurderes, at tilladelsen ikke medvirker til, at grundvandsforekomsternes tilstand forringes, eller at fastsatte miljømål ikke kan nås.

Påvirkning af andre indvindingsanlæg

Der er vandforsyningsanlæg i området, som indvinder fra enten boring eller brønd omkring 400 meter fra gravesøens beliggenhed. Det vurderes ud fra en sænkingsberegning i BEST, at 3 vandforsyninger til private boliger bliver påvirket mere end 5 cm.

Det drejer sig om:

Bredmosevej 3 – vandindvindingsanlæg er beregnet til at blive påvirket med maksimalt 8 cm.

Bredmosevej 4 – vandindvindingsanlæg er beregnet til at blive påvirket med maksimalt 6 cm.

Tingvej 12 – vandindvindingsanlæg er beregnet til at blive påvirket med maksimalt 6 cm.

Alle ejerne af de nævnte vandindvindingsanlæg er blevet partshørt i forbindelse med denne tilladelse. Der er ikke indkommet bemærkninger fra ejerne af vandindvindingsanlæggene.

Påvirkning af vandløb

1. Hvarre-Lundgård Bæk

Vandområdeplan

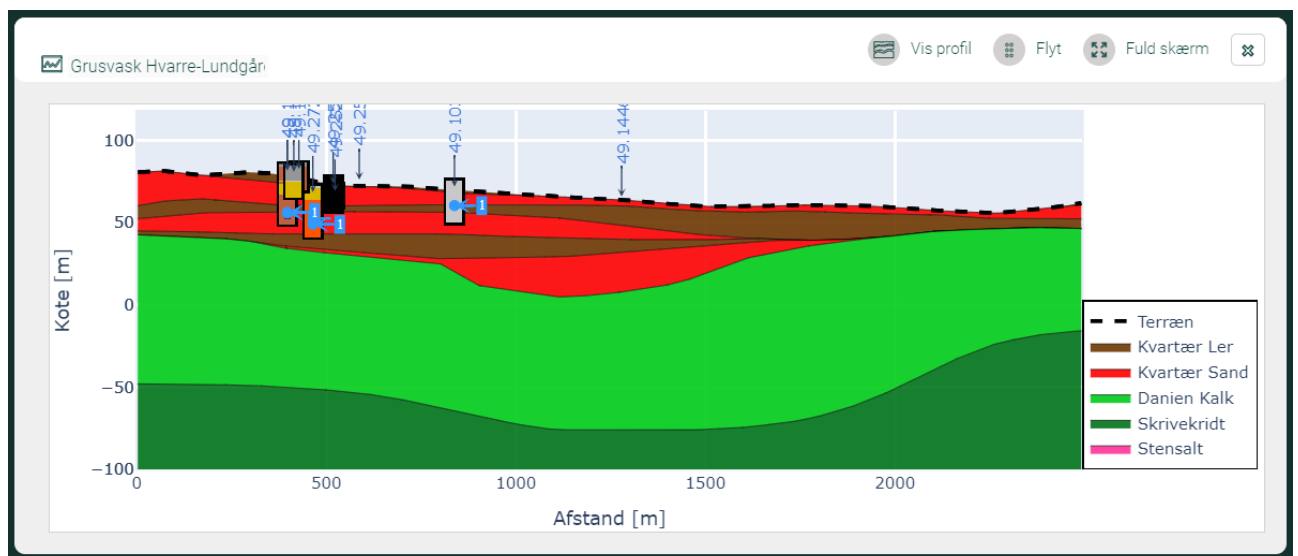
Halvdelen af den påvirkede strækning (o7326) har målopfyldelse med høj økologisk tilstand, mens den anden opstrøms liggende halvdel (o7326_a) ikke har målopfyldelse. Det er parameteren smådyr der ikke opfylder målsætningen. Øvrige parametre er ukendte. Vi har viden om at vandløbet sommerudtørre, dog kun på den øverste strækning. BEST beregner en akkumuleret udnyttelse på ca. 19 % af Q_{mm}. Heraf udgør indvindingen 1,68 %. Udnyttelsen ligger inden for intervallet på 10-25 % der benyttes som retningslinje for tilladt påvirkning for vandløb med målsætningen god økologisk tilstand.

Figur 1, Miljøtilstand i vandløbet (vandområdeplan 2021-2027)

Qmm fra BEST (34,86 l/s) stemmer ved udløb af vandoplandet nogenlunde overens med vandføring målt i sommer 2022 (41,50 l/s). Ved indløb til vandoplandet blev den i sommer 2022 målt til 0 l/s. Strækningen der sommerudtørre er en grundvandsdannende strækning, mens strækningen nedstrøms med tilstrækkelig vandtilførsel er delvist vældpåvirket. Det betyder, at selvom den manglende vandføring er en medvirkende faktor, eller muligvis den afgørende faktor, for at strækning o7326_a ikke har målopfyldelse, så skyldes det ikke grundvandsindvinding.

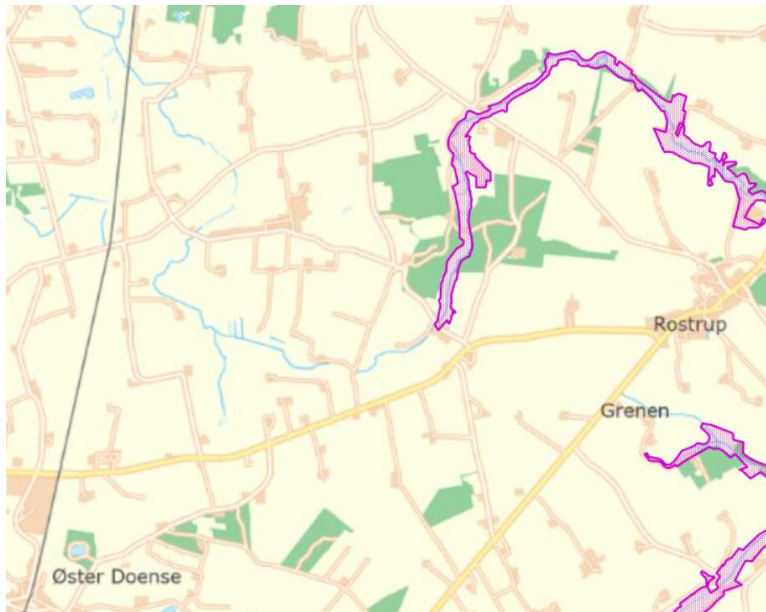
Der er lerlag i varierende tykkelse (ca. fra 10 m til 30 m) mellem vaskesøen og vandløbet. Geologien understøtter således ovenstående konklusion, da der er lav sandsynlighed for hydraulisk kontakt mellem boringen og vandløbet.

Figur 2, Geologi fra vandindvinding til vandløb

Natura2000

Den påvirkede strækning løber ind i Natura2000 område nr. 222 Villestrup Ådal, hvor naturtypen 3260 Vandløb med vandplanter er en del af udpegningsgrundlaget. Påvirkningen må derfor ikke kunne medføre forringelse af tilstanden i vandløbet og muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus. Det må imidlertid formodes at der er langt højere vandtilførsel på strækningen i Natura2000 området (Målt sommer 2022 41,50 l/s), som heller ikke er direkte påvirket af boringen, og det vurderes derfor, at indvindingen ikke har negativ indflydelse på muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus i N222 Villestrup Ådal hverken i sig selv eller akkumuleret med øvrige påvirkninger.

Figur 3, Natura2000 beskyttelse

Naturbeskyttelsesloven

Forøgelsen af indvindingen medfører ikke en tilstandsændring i forhold til § 3 beskyttelsen af vandløbet, da selve ændringen kun er på 1,68 %.

Konklusion

Baseret på ovenstående er der baggrund for at give tilladelse til indvinding af vand fra vaskesø til grusvask i forhold til påvirkning af vandløb.

Påvirkning af Natur

I forbindelse med ansøgning om etablering af vaskesø til vask af grus har Mariagerfjord Kommune Vand og Natur afdelingen besigtiget 2 moser. Moserne blev i BEST vurderet til påvirket med en kritisk vandstandssænkning på henholdsvis 18 cm og 15 cm. Disse to moser var de eneste to der ikke var en naturbesigtigelse på.

Naturtypologien i området er våd natur, langt fra vandløb og med frit magasin. Det kendetegnes ved stor grundvandsdannelse til magasin. Vandstanden i området vil være direkte afhængig af vandstand i magasin, men sandsynligvis også med store naturlige vandstandsfluktuationer.

Mose nr. 9034 angives til at være påvirket med 18 cm og med en afstand til magasinet på 7,83m. Området er et tørt skovområde uden fugtigbundplanter.

Mose nr. 22 angives til at være påvirket med 15 cm og med en afstand til magasinet på 11,7m Området er en terrænfødt sø, som er stærkt tilgroet i dunhammer og pil.

Begge lokaliteter vurderes til ikke at have kontakt til magasinet. Det kan udelukkes, at etablering og drift af vaske-sø vil påvirke de to lokaliteter.

Forureningskilder

Inden for en radius af 300 m til den planlagte vaskesø/sedimentationsbassin er der ingen kortlagte jordforureningslokaliteter.

Kommuneplan

Tilladelsen er i overensstemmelse med Kommuneplan 2013 - 2025 for Mariagerfjord Kommune.

Vandforsyningsplan

Tilladelsen er i overensstemmelse med Vandforsyningsplanen for Mariagerfjord Kommune 2016 - 2026.

Indsatsplan

Tilladelsen er i overensstemmelse med Indsatsplanen for Rold Skov syd og Valsgaard.

Råstofplan

Tilladelsen er i overensstemmelse med Råstofplan 2020.

Vandområdeplan

Tilladelsen er i overensstemmelse med Vandområde-plan 2021-2027.

Annoncering

Tilladelsen til vandindvinding annonceres på kommunens hjemmeside.

4. Udnyttelse af tilladelsen

Tilladelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og kun såfremt klage ikke forinden er indgivet.

5. Erstatningsbestemmelser

Efter Vandforsyningslovens § 23 er anlæggets ejer erstatningspligtig for skader, der under anlæggets etablering eller drift volder i bestående forhold som følge af forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmålet af taksationsmyndighederne.

Bilag til afgørelsen

Bilag 1: Placering af vaskesø og sedimentationsbassin

Venlig hilsen

Dorthe Gjørtz

miljøtekniker

Kopi til:

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Bredmosevej 3

Bredmosevej 4

Tingvej 12

Region Nordjylland, Sofie Hammer Jensen

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den 3. maj 2024.

Hvis der indkommer en klage må tilladelsen ikke udnyttes før klagemyndigheden afgør andet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Mariagerfjord Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Hvis du får medhold i klagen tilbagebetales gebyret.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Mariagerfjord Kommune. Hvis Mariagerfjord Kommune fastholder afgørelsen, sender Mariagerfjord Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om den sendes videre.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Civil retssag

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder (12 måneder efter Husdyrbrugsloven) fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Afgørelser efter okkerloven, fiskeriloven, lov om vandplanlægning, lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om drift af landbrugsjorder kan ikke indbringes for domstolene.

Bilag 1:

Nedenstående kortbilag viser placeringen af vaskesø samt sedimentationsbassin.

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE ØSTER
DOENSE
REVIDERET 23. JUNI 2017**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten

På ejendommene Bredmosevej 3 og 5, Øster Doense, matrikelnummer 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Bredmosevej 3 og 5, Øster Doense, 9500 Hobro, en del af matr.nr. 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup
Råstoftype	Sand, grus og sten
Tilladelsens varighed	10 år 1. juli 2017 – 1. juli 2027
Sagsnummer/journalnummer	2016-014074
Tidligere meddelte tilladelser	Fra Nordjyllands Amt udløbet den 1. oktober 2012
Offentliggørelse	23. juni 2017
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	12 mdr. efter endt indvinding og senest den 1. juli 2028
Indvinder	Jørn Krogh Fyrbakken 5 9500 Hobro
Ansøger	Jørn Krogh Fyrbakken 5 9500 Hobro
Grundejer	Matr. 5c og 6m: Jørn Krogh, Bredmosevej 5, 9500 Hobro Matr. 6c: Carsten Ebdrup, Bredmosevej 3, 9500 Hobro
Indvinders telefon/mobilnummer	98 51 17 10 / 24 45 86 51
Indvinders e-mailadresse	larskrogholesen@hotmail.com
Indvinders CVR-nummer	39083957
Driftsansvarlig	Jørn Krogh Fyrbakken 5, 9500 Hobro Tlf. 98 51 17 10
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Rikke Ellemann-Biltoft	Tlf. 97 64 82 84, e-mail: rieb@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding
på en del af matr.nr. 5c, 6m og 6c, Ø. Doense, Vebbestrup, Mariagerfjord Kommune
indtil 1. juli 2027.

Sagsnummer: 2016-014074

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Jørn Krogh Fyrbakken 5 9500 Hobro CVR-nr.: 39083957	Jørn Krogh Fyrbakken 5 9500 Hobro CVR-nr.: 39083957	Matr. 5c og 6m: Jørn Krogh, Bredmosevej 5, 9500 Hobro Matr. 6c: Carsten Ebdrup, Bredmosevej 3, 9500 Hobro

Region Nordjylland den 23. juni 2017

Nanna Renee Lauridsen

Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven 0F	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)2F	7
1.4 Bilag IV-arter	7
1.5 Vandforsyningsloven3F	8
1.6 Miljøbeskyttelsesloven4F	8
1.7 Naturbeskyttelsesloven5F	8
1.8 Museumsloven6F	8
1.9 Skovloven7F	8
1.10 Vandløbsloven8F	8
1.11 Vejloven og Privatvejsloven9F	8
1.12 Jordforureningsloven10F	8
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter Råstofloven	9
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	18
3.1 Generel klagevejledning	18
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	18
3.3 Underretning	19
4. Grundlag for tilladelsen	21
4.1 Ansøgningens indhold	21
4.2 Høring vedr. ansøgning 2012-2013	21
4.3 Høring vedr. ansøgning 2016	22
4.4 Høring vedr. udkast til tilladelse 2016	23
5. Regionens behandling af sagen	24
5.1 Råstofplanen	24
5.2 Miljøvurderingsloven - VVM-bestemmelserne13F	24
5.3 Kommuneplan og lokalplan	24
5.4 Grundvand	27
5.5 Overfladevand	27
5.6 Natur og landskab	28
5.7 Miljømæssige forhold	28
5.8 Udkast til grave- og efterbehandlingsplan	30
5.9 Region Nordjyllands samlede vurdering	30
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25.000	31
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:4.000	32
Bilag C: Miljøvurderingsscreening (VVM-screening)	33
Bilag D: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	40
Bilag E: Generelle bestemmelser	43
Bilag F: Uddrag af Museumsloven – Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. april 2014	46
Bilag G: Høringssvar fra Mariagerfjord Kommune vedr. ansøgningmaterialet	47

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i Råstoflovens § 7, stk. 1 meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 60.000 m³ sand, grus og sten på i alt 17,5 hektar, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 1. juli 2017 til 1. juli 2027.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til Råstoflovens § 7 og § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på Miljøvurderingslovens bilag 2. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektet, se bilag C. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport (VVM-redegørelse).

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke påvirker nærmeste Natura 2000-område, nr. 222 Villestrup Ådal, eller andre Natura 2000-områder væsentligt, hvorfor det er besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte anlægs påvirkning af ovennævnte eller andre Natura 2000-områder.

1.4 Bilag IV-arter

Region Nordjylland har vurderet projektet i forhold til bilag IV-arter:

Enkelte arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring projektarealet. Ifølge faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, fra DMU 2007 samt Mariagerfjord Kommunes tidligere vurdering kan der være flere arter af flagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø på/nær indvindingsområdet.

Region Nordjylland har ikke kendskab til registrering af nogen af de nævnte arter eller andre bilag IV-arter på/nær projektarealet.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvinding på ejendommene ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arter negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår til beskyttelsen af disse.

¹ Bekendtgørelse af lov om råstoffer, lovbekendtgørelse nummer 1218 af 28. september 2016.

² Miljøvurderingsloven jf. lovbek. nr. 448 af 10. maj 2017

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, lovbek. nr. 926 af 27. juni 2016.

1.5 Vandforsyningsloven⁴

Der er ikke søgt om tilladelse efter Vandforsyningsloven.

1.6 Miljøbeskyttelsesloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

1.7 Naturbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om dispensation fra Naturbeskyttelsesloven.

1.8 Museumsloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra Museumsloven.

1.9 Skovloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra Skovloven.

1.10 Vandløbsloven⁹

Der er ikke søgt om tilladelse efter Vandløbsloven.

1.11 Vejloven og Privatvejsloven¹⁰

Mariagerfjord Kommunes vejafdeling, Park og Trafik, har ved høringssvar den 30. august 2016 tilkendegivet, at der på en række vilkår kan meddeles overkørselstilladelse til Fragdrupvej. Se vedlagte bilag G.

Tilladelse til overkørsel til Fragdrupvej fås ved henvendelse/ansøgning til Mariagerfjord Kommune, der i samarbejde med Nordjyllands Politi udsteder godkendelse, når der foreligger en endelig tilladelse til råstof-indvinding.

1.12 Jordforureningsloven¹¹

Der er ikke søgt om dispensation fra Jordforureningsloven i nærværende ansøgning. Der foreligger en generel dispensation fra Jordforureningslovens § 52 på arealet.

⁴ Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v., lovbekendtgørelse nummer 1204 af 28. september 2016.

⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, lovbek. nr. 1189 af 27. september 2016.

⁶ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, lovbek. nr. 1217 af 28. september 2016.

⁷ Bekendtgørelse af museumsloven, lovbek. nr. 358 af 8. april 2014.

⁸ Bekendtgørelse af lov om skove, lovbek. nr. 1577 af 8. december 2015.

⁹ Bekendtgørelse af lov om vandløb, lovbek. nr. 1219 af 28. september 2016.

¹⁰ Bekendtgørelse af lov om offentlige veje, lovbek. nr. 1520 af 27. december 2014.

Lov om private fællesveje, lovbek. nr. 1234 af 4. november 2015.

¹¹ Bekendtgørelse af lov om forurennet jord, lovbek. nr. 1190 af 27. september 2016.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter Råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Såfremt der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Mariagerfjord Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Efterbehandlingsplanen skal tilgodese landskabelige og biologiske interesser. Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - c. Et snit med områdets profil. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
 - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
 - e. En beskrivelse af hvorledes gravning og efterbehandling sker i etaper.
 - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
 - g. Graveretning skal vises.
 - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
 - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
 - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan fx ske med betonringe.
 5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først,

når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Såfremt indvinder ønsker at anlægge interne veje med fast belægning eller lignende i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.660,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes, underretningen skal ske skriftligt.
8. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning i nye graveetaper underrette Nordjyllands Historiske Museum om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på museet er: Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9100 Aalborg, tlf. 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk.

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på ca. 17,5 hektar og fremgår af Bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter Råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af op til 60.000 m³ sand, grus og sten årligt over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
13. Hvis der er ønske om at indvinde muld og overjord kræver det en ny tilladelse efter Råstofloven.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 62 (DVR90), svarende til 16-34 m under terræn, som ligger i kote 78-96 (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at der skal etableres pejlerør til måling af grundvandsspejlets beliggenhed. Grundvandsspejlets beliggenhed skal pejles i marts måned.
16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny tilladelse efter Råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Mariagerfjord kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og

lignende¹². Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Mariagerfjord kommune.

19. Adgang til og fra grusgraven må kun ske via kørevej på matrikel 5c mod vest til Fragdrupvej. Vejen mod syd, tilhørende ejendommen Tingvejen 12 må ikke anvendes i forbindelse med grusgraven.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere end:
- Vejskel til privat vej end 5 meter
 - Naboskel end 5 meter
 - Vejskel til offentlig vej end 10 meter
 - Naturbeskyttet (§ 3) overdrev øst for matr. 6m end 15 meter
 - Vandboring DGU nr. 49.1511 (på Bredmosevej 3) og 49.1512 (på Bredmosevej 4) end 75 meter

Skelgennemgravning

21. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

22. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have skrån timeranlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

Beskyttelse af digesvalere der

23. Digesvalere der må ikke ødelægges i den periode, der står anført i den nyeste bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt. Ifølge lovbek. nr. 867 af 27. juni 2016 §§ 4-6 er det i perioden **1. april til 31. august**. Skrænter med digesvalere der må således ikke bortgraves i den angivne periode.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdn timeranlæg mv.	kl. 06.30 – 18.00	kl. 06:30 – 12:00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	kl. 06.30 – 18.00	kl. 06:30 – 12:00

Tabel 1 – Tilladelige driftstider

24. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.

¹² Hjemlen findes i Råstoflovens § 10, stk. 3

25. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil.
26. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

27. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug, herunder skovrejsning.
28. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.
29. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling:
 - a. Skråninger mod private veje, naboejendomme og hegn skal udføres med blivende skråninger ikke stejlere end 1:2 og med en gennemsnitlig hældning ikke stejlere end 1:3.
30. Skrænten mod øst, der ligger op mod det naturbeskyttede overdrev, skal lades stå med en hældning på 1:2.
31. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
32. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
33. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
34. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
35. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.
36. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
37. På arealer, der efterbehandles til natur, kan der efterlades råjord i form af grus/sand. Dvs. det er ikke et krav, at der pålægges muld/overjord på disse arealer.
38. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
39. Overjord og muld må ikke deponeres på områder, der er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven § 3.
40. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.

41. For de områder, der efterbehandles til jordbrugsformål, skal jordlagene opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
42. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
43. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.
44. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundamentter eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindingens op-hør.
45. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering.
46. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter indvindingen er af-sluttet og senest den 1. juli 2028.
47. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
48. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
49. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
50. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

Brændstoftanke

51. Tanke/beholdere med olieprodukter på mobile behandlingsanlæg skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsam-lingsbeholderen skal det hele være overdækket. Optankning af mobile anlæg skal foregå under kon-stant opsyn.
52. Tankene i råstofgraven til stationært materiel skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen¹³. Tankene skal desuden være dobbeltskrogede.
53. Udstyr til tankning af stationært materiel som drives af flydende brændstof (olie, benzin mv.), skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank og således, at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles

Kørende og stationært materiel

54. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstof-graven, skal dette ske på et befæstet areal med afløb til olieudskillere.

¹³ Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines kap. 2, jf. lovbek. nr. 1611 af 10. dec. 2015

55. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparerer. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
56. Der må ikke ske vask af materiel og/eller maskiner i råstofgraven.
57. Hvis der ønskes opstilling/anvendelse af andet materiel end det ansøgte: 2 stk. gummiged, 1 tørsorteringsanlæg og 1 knuseanlæg, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

58. Der må af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet, ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder også kemiske midler til plantebekæmpelse.
59. Hvis virksomheden ønsker at bruge kemiske midler i råstofgraven, skal der opnås en speciel tilladelse hertil ved ansøgning hos Region Nordjylland.
60. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

61. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

62. Støvende affald skal opbevares i tætte, lukkede emballager eller på anden måde sikres mod støvflugt
63. Farligt affald skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen og opsamlingskar skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
64. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Mariagerfjord Kommunes "Regulativ for erhvervsaffald".
65. Der må ikke ske afbrænding af affald i råstofgraven.

2.1.7 Støj og vibrationer

66. Råstofgravens eksterne støjniveau – målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 – og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A), må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 og Lørdag kl. 07:00-14:00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 og Lørdag kl. 14:00-22:00 og Søn- og helligdage kl. 07:00-22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00
Områdetype (faktisk anvendelse):			
Råstofgraven	60	60	60
Boliger i det åbne land	55	45	40

Tabel 2 – Grænseværdier for støj.

De anførte grænseværdier skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer i perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer (fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989).
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

67. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
68. Såfremt der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.
69. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjregninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
70. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

71. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og -beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

72. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på op til 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
73. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

74. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

75. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

76. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

77. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

78. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

79. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
80. Ved væsentlige støvgener skal virksomheden iværksætte støvdæmpende foranstaltninger, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
81. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.
82. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.raastof-fer.rn.dk. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter Råstofloven og Planloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af nmkn.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videre-sender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage skal være modtaget inden kontortidsophør på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før at det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter Råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og bilag IV-arter, til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som

videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. Råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle kagevejledning, se afsnit 3.1.

3.2.2 Afgørelse efter Miljøvurderingsloven

Afgørelsen efter miljøvurderingsloven § 21 vedrørende vurderingen af miljøkonsekvenser kan, for så vidt angår retlige spørgsmål, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men indsendes via klageportalen til Region Nordjylland, som videresender klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har ikke opsættende virkning for tilladelsen med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. miljøvurderingslovens § 53.

Klageberettigede er:

- miljø- og fødevarerministeren
- enhver med retlig interesse i sagens udfald
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen samt bilag A-G er den 23. juni 2017 sendt til:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland njl@mst.dk
- Nordjyllands Historiske Museum, historiskmuseum@aalborg.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Mariagerfjord, mariagerfjord@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk

- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Oue Vandværk, oue.vand@oue.dk
- Øster Doense Vandværk v/Bent Agerskov Nielsen, Kastaniealle 19, Ø. Doense, 9500 Hobro
- Kielstrup Vandværk v/Frank Gade, frank.gade@get2net.dk
- HEF Net A/S, ledningsoplysning@hef.dk
- TDC A/S, tdckabel@tdc.dk
- Energi Forsyning A/S, dok@energimidt.dk
- Mariagerfjord Vand A/S, dlg@mfv.dk
- Energi Fibernet A/S, fibernet_ledop@hef.dk
- Carsten Ebdrup, Bredmosevej 3, Ø. Doense, 9500 Hobro
- Lars Krogh Olesen, Ulstrupvej 5, Valsgård, 9500 Hobro

Derudover orienteres følgende privatpersoner/naboer mv. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på regionens hjemmeside, raastoffer.rn.dk:

- Bjarne Ø. Sørensen, Stenstrupvej 13, Fragdrup, 9500 Hobro
- Jens Otto Nørgaard, Fragdrupvej 8, Fragdrup, 9500 Hobro
- Willem van Peet, Ørnhøjgård, Rostrupvej 3, Monstrup, 9500 Hobro
- LENTO ApS, Roldvej 38, 9600 Aars

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har i forbindelse med kompetenceflytning fra kommunerne til regionerne d. 1. juli 2014 fået overdraget en igangværende sagsbehandling af en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på dele af ejendommene Bredmosevej 3 og 5, Øster Doense, 9500 Hobro.

Tilladelse til råstofindvinding på arealet blev første gang meddelt af Nordjyllands Amt d. 4. oktober 1996 og blev herefter forlænget frem til seneste tilladelses udløb d. 1. oktober 2012.

Den nuværende ansøgning som danner grundlag for nærværende tilladelse blev oprindeligt fremsendt til Mariagerfjord Kommune d. 28. maj 2012 og omfatter ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, grus og sten på en del af matr.nr. 5c, 6m og 6c, Ø. Doense, Vebbestrup, Bredmosevej 3 og 5, Øster Doense, 9500 Hobro.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret 8. maj 2012.
- Ejendommene, Bredmosevej 3 og 5, 9500 Hobro, en del af matr.nr. 5c, 6m og 6c, Ø. Doense, Vebbestrup, tilhørende hhv. Carsten Ebdrup og indvinder Jørn Krogh.
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 17,5 hektar, deraf 15,9 ha af matr.nr. 5c og 6m og 1,7 ha af 6c. Se vedlagte bilag A og B.
- Der forventes en årlig indvinding på 60.000 m³ sand, grus og sten.
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet.
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 62 (DVR90). Koten for grundvandsspejlet er ca. 55 m (DVR90).
- Der ansøges om tilladelse til gravning i 10 år.
- Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsmæssig drift samt rekreative formål.
- Der ønskes anvendt 2 stk. gummiged, 1 stk. tørsorterings- og 1 stk. knuseanlæg.
- Anvendelse af 100.000 L dieselolie årligt.
- Der opstilles ikke mobile eller stationære brændstoftanke på arealet.
- Der deponeres ikke affald i råstofgraven.
- Eksisterende adgangsvej til/fra Fragdrupvej benyttes fortsat.
- Der er søgt om driftstider kl. 6:30-18.00 på hverdage og kl. 6:30-12:00 på lørdage.

Der er vedlagt følgende bilag til ansøgningen:

- Udskrift af tinglysning (tingbogsattest)
- Grave- og efterbehandlingsplan
- Naboerklæring vedr. indvinding på matr.nr. 6c Ø. Doense, Vebbestrup
- Oversigtskort

4.2 Høring vedr. ansøgning 2012-2013

Mariagerfjord Kommune foretog høring vedr. ansøgningsmaterialet af følgende andre myndigheder og forsyningsselskaber den 31. oktober 2012:

- Naturstyrelsen Aalborg
- Nordjyllands Historiske Museum
- HEF Net A/S
- Ø. Doense Vandværk

- TDC A/S

Mariagerfjord Kommune modtog følgende bemærkninger fra andre myndigheder og forsyningsselskaber:

Nordjyllands Historiske Museum

Råstofarealet er beliggende øst for landsbyen Øster Doense. Der er allerede indvundet ca. 13 af de 16 ha. Heriblandt er der sandsynligvis allerede fjernet resterne af en gravhøj, der har været markeret på Original 1 kortene fra begyndelsen af 1800 tallet. Disse gravhøje har været overpløjet meget tidligt og er ofte helt forsvundet fra overfladen, men der er som regel stadig begravelse og anlægskonstruktioner at finde under terræn. I nærområdet er der ligeledes registreret mange gravhøje og enkeltfund der vidner om stor aktivitet i forhistorien. Tilstedeværelse af de mange gravhøje i nærområdet og det faktum at der allerede er fjernet en mulig gravhøj, er således overordentligt stor risiko for at støde på flere fortidsminder under terræn ved en fortsat indvinding på arealet. Jeg skal derfor anbefale, at råstofindvinderen såfremt de nødvendige dispensationer opnås, lader museet gennemføre en større, arkæologisk forundersøgelse for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af fortidsminder inden for det pågældende område. En sådan undersøgelse betales af råstofindvinderen.

HEF Net A/S

Forsyningsselskabet HEF Net A/S har i forbindelse med høringen fremsendt kort med oplysninger om deres ledningsnet i området. Af kortet fremgår det, at HEF Net A/S ikke har ledninger indenfor det ansøgte graveområde.

Øster Doense Vandværk

Øster Doense Vandværk har i forbindelse med høringen fremsendt kort med oplysninger om deres ledningsnet i området. Af kortet fremgår det, at vandværket ikke har ledninger indenfor det ansøgte graveområde.

TDC A/S

TDC har i forbindelse med høringen fremsendt kort med oplysninger om deres ledningsnet i området. Af kortet fremgår det, at TDC ikke har ledninger indenfor det ansøgte graveområde.

Mariagerfjord Kommune foretog en partshøring vedr. udkast til tilladelse den 27. maj 2013 hos følgende naboer:

- Carsten Ebdrup, Bredmosevej 3, 9500 Hobro
- Lento ApS, Bredmosevej 4, 9500 Hobro
- Jens Otto Nørgaard, Fragdrupvej 8, 9500 Hobro
- Willem van Peet, Tingvej 12, 9500 Hobro

Mariagerfjord Kommune modtog følgende bemærkning fra sagsparter:

Willem van Peet

Ved e-mail til Mariagerfjord Kommune, hhv. 13. juni 2013 og 30. januar 2014, har nabo, Willem van Peet, Rostrupvej 3, 9500 Hobro oplyst, at det opleves, at der kører trafik med relation til grusgraven på en privat vej på adressen Tingvej 12 syd for råstofgraven. Ejer af ejendommen har derefter i mail af 30. januar udtrykt ønske om at et stykke af den omtalte vej på matr. 40 nedlægges. Mariagerfjord Kommune har d. 30. januar 2014 svaret ejer, at der vil blive stillet vilkår i råstof tilladelsen som forbyder kørsel på denne vej, men at en evt. nedlægning af vejen skal ske ved ejers egen henvendelse til tinglysningen og ansøgning hos politiet.

4.3 Høring vedr. ansøgning 2016

Region Nordjylland har i forbindelse med kompetenceflytningen fra kommune til region d. 1. juli 2014 overtaget den pågældende råstofsag og vurderet, at ansøgningen skal sendes i fornyet høring, da den oprindelige høringsperiode ligger relativt langt tilbage i tiden.

Region Nordjylland har foretaget en høring vedr. ansøgningsmaterialet den 10. august 2016 hos følgende:

- Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariagerfjord.dk
- Jørn Krogh, ansøger og ejer af Bredmosevej 5, 9500 Hobro, matr. 5c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup, larskrogholesen@hotmail.com
- Carsten Ebdrup, ejer af Bredmosevej 3, 9500 Hobro, matr. 6c Ø. Doense, Vebbestrup

Region Nordjylland har d. 30. august 2016 modtaget udtalelse fra Mariagerfjord Kommune, Park og Trafik, Grundvand og Natur. Desuden har Mariagerfjord Kommune, Miljø den 2. september 2016 fremsendt udtalelse vedr. projektet. Se vedlagte bilag G.

4.4 Høring vedr. udkast til tilladelse 2016

4.4.1 Mariagerfjord Kommune

Udkast til tilladelse er den 7. februar 2017 sendt i høring ved Mariagerfjord kommune i henhold til Råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Mariagerfjord Kommune har indsendt følgende bemærkninger til udkast til tilladelse:

Miljø og Grundvandskontorerne har ingen bemærkninger til udkastet.

Park og Trafik har en enkelt bemærkning, hvor der på side 8, pkt. 1.11, afsnit 2 ønskes ændret teksten til:

Tilladelse til overkørsel til Fragtrupvej fås ved henvendelse/ansøgning til Mariagerfjord Kommune, der i samarbejde med Nordjyllands Politi udsteder godkendelse, når der foreligger en endelig tilladelse til råstofindvinding.

Naturkontoret: I forbindelse med kapitel 2.1 Vilkår efter Råstofloven, nævnes det i vilkår 27 om Efterbehandling at: Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug, herunder skovrejsning.

Mariagerfjord Kommune har i kapitel 5.3. nævnt at: Undersøgelser har vist at råstofgrave kan fungere som deciderede hotspots for biodiversitet, især for arter, som er knyttet til åbne, sandede levesteder med en yderst sparsom vegetation. Mariagerfjord Kommune anbefaler derfor, at der stilles som et vilkår i til efterbehandlingen, at der på områder hvor der efterbehandles med naturformål, kan der med fordel efterlades råjord i form af grus og sand på særligt sydvendte skrånninger.

Bemærkningerne er gengivet som modtaget.

Region Nordjylland har taget bemærkningerne til efterretning i forbindelse med udarbejdelse af råstof tilladelsen.

4.4.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse er sendt i høring hos naboer og nærtboende. Region Nordjylland har ikke modtaget bemærkninger fra naboer.

4.4.3 Ansøger

Udkast til tilladelse er sendt i høring ved ansøger i henhold til Forvaltningslovens §19. Der er ikke fremkommet bemærkninger til udkastet fra ansøger.

Ansøger er desuden blevet hørt på Mariagerfjord Kommunes forslag til vilkår om, at der kan efterlades råjord på områder, der efterbehandles til natur, især sydvendte skrånere (se afsnit 4.4.1). Ansøger har oplyst telefonisk, at sydvendte skrånninger allerede er pålagt muld/overjord. Region Nordjylland har taget ansøgers bemærkning til efterretning i forbindelse med udarbejdelse af råstof tilladelsen.

5. Regionens behandling af sagen

Region Nordjylland har taget udgangspunkt i den sagsbehandling som Mariagerfjord Kommune har udført i 2012-2014, men har foretaget en fornyet gennemgang af ansøgningsmateriale, udtalelser, høringsvar mv. Der er desuden foretaget et tilsyn i grusgraven d. 7. juli 2016 og en miljøvurderingsscreening (VVM-screening).

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 7,5 km nordøst for Hobro og ca. 3 km sydøst for Vebbestrup. Det ansøgte areal ligger i Øster Doense graveområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

Der er tale om en forlængelse af en tidligere tilladelse udstedt af Nordjyllands Amt samt en udvidelse af gravearealet.

5.2 Miljøvurderingsloven - VVM-bestemmelserne¹⁴

Projektet er vurderet til at høre under Planlovens regler om miljøvurdering efter Miljøvurderingsloven jf. lovbek. nr. 448 af 10. maj 2017. Projektet er opført på Miljøvurderingslovens Bilag 2, stk. 2a: Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning.

Region Nordjylland har derfor udført en såkaldt miljøvurderingsscreening (VVM-screening), der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for et givent anlæg (VVM-pligt). Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 2a, hvorfor det skal vurderes, om indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet.

Det nye graveareal er i dag landbrugsareal, og råstofindvinding er derfor en ændring af arealanvendelsen. Status som landbrugsareal bevares så længe som muligt, samtidig med at størstedelen af det indvundne areal efterbehandles til landbrugsformål. Region Nordjylland vurderer, at der ikke er nogen naboer i nærheden, der kan blive generet af støj eller støv fra indvindingen.

Miljøvurderingsscreeningen – som er vedlagt som bilag C – har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Vurderingen er baseret på at:

- De vejledende grænseværdier for støv, støj og vibrationer m.m. vil kunne overholdes.
- De stillede vilkår i råstof tilladelsen sikrer, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af miljøet, de private vandboringer eller de naturbeskyttede arealer i nærheden af indvindingsområdet.
- Den landskabelige påvirkning bliver tilfredsstillende håndteret med den foreslåede efterbehandlingsplan.

Den samlede vurdering af miljøvurderingsscreeningen er derfor, at det ansøgte ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport (VVM-redegørelse).

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofindvindingsområde i Kommuneplanen 2013-2025 for Mariagerfjord Kommune. Der er i kommuneplanen angivet følgende retningslinjer for råstofgrave:

2.12.2 Områder hvor skovrejsning er uønsket

¹⁴ Miljøvurderingsloven jf. lovbek. nr. 448 af 10. maj 2017.

Råstofindvinding og skovrejsning

Den regionale råstofplan for Region Nordjylland udpeger i alt 10 områder til råstofindvinding i Mariagerfjord Kommune. Alle 10 områder er udpeget til områder, hvor skovrejsning er uønsket, fordi der ikke kan foretages skovrejsning, mens der sker råstofindvinding.

Der er grundvandsinteresser i råstofområderne ved Gunderup og Tisted og det vil derfor være hensigtsmæssigt at rejse skov i disse områder efter endt råstofindvinding. Råstofområderne ved Gunderup og Tisted er på den baggrund udpeget som områder, hvor skovtilplantning er uønsket indtil råstofforekomsterne er indvundet. Herefter er området udpeget til skovrejsningsområde. Udpegningen begrænser ikke mulighederne for råstofindvinding i områderne og der kan ikke angives et konkret tidspunkt for, hvornår en eventuel skovrejsning kan ske. Udpegningen indikerer til gengæld, at det er væsentligt at sikre muligheden for skovrejsning efter endt indvinding.

2.17.1 Geologiske interesseområder

Hensigten med retningslinjen er at sikre, at der tages hensyn til de geologiske interesser ved planlægning af større bygge- og anlægsarbejder, skovrejsning, råstofindvinding mv. Derved sikres mulighederne for at opleve, forske og undervise i de geologiske processer.

De geologiske interesseområder omfatter større områder, hvor terrænformerne afspejler landskabets tilblivelsesproces såvel som mindre lokaliteter, hvor de aflejringer, som landet er opbygget af, er synlige.

...

Ved råstofgravning kan der afdækkes geologisk interessante profiler. I sådanne tilfælde bør det tilstræbes, at efterbehandlingen af råstofgraven sker på en måde, så profilen bevares.

2.22.2 Efterbehandling af råstofgrave

I de senere år er konflikten mellem landbrugets dyrkningsformer og sikringen af blandt andet rent drikkevand vokset. Det er ikke længere nok at koncentrere sig om den fysiske efterbehandling. Arealernes efterfølgende anvendelse har fået stadig større betydning og vigtighed for efterbehandlingen.

Det er regionerne, der har ansvaret for at udarbejdede regionale råstofplaner. Kommunerne skal efterfølgende administrere planerne og meddele gravetilladelser.

Centrale problemstillinger

Grundvandet udsættes for en forøget risiko for forurening, når de beskyttende jordlag over grundvandsmagasinet fjernes. Ved indvinding af sand, grus og sten sker det typisk, at den beskyttende kappe af muld og overjord fjernes og lægges i depoter til brug ved efterbehandlingen. Derefter bortgraves råstofforekomsten ofte ned til to meter over grundvandsspejlet, hvorefter overjord og muld lægges tilbage ved efterbehandlingen.

Når arealet igen tages i brug til almindelig landbrugsdrift, vil grundvandets beskyttelse være reduceret betydeligt. I mange tilfælde vil der næsten ingen beskyttelse være, fordi overjordsmængden er ringe. Det medfører større risiko for udvaskning af gødningsstoffer og sprøjtemidler til grundvandet. Ved andre former for efterfølgende anvendelse kan der optræde andre typer forureninger, der også let får adgang til grundvandet.

I Mariagerfjord Kommune er der på trods af det intensive skov- og landbrug et stort fokus på den biologiske mangfoldighed og naturkvalitet. I de seneste godt og vel 10 år har der været en lang række nationale naturpolitiske tiltag, såsom oprettelse af nationalparker, øget implementering af habitatdirektivet i den nationale lovgivning, udarbejdelse af Natura 2000-planer samt en ambitiøs målsætning om at bremse tilbagegangen i biologisk mangfoldighed inden 2020. Imidlertid kan det konstateres, at netop tilbagegangen i biologisk mangfoldighed fortsætter med uformindsket styrke.

Fra mange sider efterspørges tiltag, som uden alt for store samfundsøkonomiske omkostninger kan medvirke til at opfylde målene. Især i det åbne land lider naturen af en stadigt stigende tilgroning, for mange næringsstoffer og for små og for spredte levesteder for dyr og planter.

Undersøgelser har vist at råstofgrave kan fungere som deciderede hotspots for biodiversitet, især for arter, som er knyttet til åbne, sandede levesteder med en yderst sparsom vegetation.

Der har dog ikke været tradition for at tage hensyn til dette i råstofforvaltningen. I mange år har der kun været fokus på de dyrkningsmæssige interesser og at gravene ikke skulle efterlade væsentlige ar i landskabet.

Den regionale råstofplan

Den regionale råstofplan er regionsrådets plan for, hvor der kan graves sand, grus, sten, ler, kalk, kridt, moler og tørv i regionen. Råstofplanen udpeger graveområder og fastlægger retningslinjer for, hvor og hvordan råstofindvindingen skal foregå. Den seneste råstofplan er vedtaget af regionsrådet den 11. december 2012.

Kommunalbestyrelserne er bundet af den regionale råstofplan i den kommunale planlægning. Det er kommunalbestyrelsen, der administrerer råstofplanen og meddeler tilladelser til indvinding. Det er i forbindelse med indvindingstilladelserne, at der kan fastsættes krav til områdernes anvendelse efter endt indvinding. Planlægning og administration af råstofindvinding sker i henhold til råstofloven, men har også sammenhæng med en række andre love, der vedrører råstofindvinding, og som derfor skal inddrages i sagsbehandlingen, jf. råstoflovens § 8 om samordningspligten.

Byrådets holdninger

Byrådet ønsker at anvende krav til efterbehandling af råstofområderne som et aktivt værktøj til at skabe flere naturområder og mere biodiversitet. Byrådet ønsker samtidig, at skabe flere nærkreative områder tæt på byerne. Det skal både gavne indbyggerne i byerne og skabe grundlag for en øget bosætning.

Mariagerfjord Kommune har i sin afvejning af retningslinjer for arealanvendelse efter råstofindvinding afvejet det forhold, at en retningslinje, hvor der ikke som udgangspunkt efterbehandles til jordbrugsformål, potentielt kan blive en barriere for at den udpegede ressource kan udnyttes, fordi lodsejer kan have som forudsætning, at der skal efterbehandles til jordbrugsformål. Der er derfor foretaget en balanceret afvejning af forskellige interesser i det åbne land, for så vidt angår miljø-, grundvands-, jordbrugs- og erhvervsmæssige interesser.

Der er endvidere fokuseret på, at råstofindvinding i sig selv kan være en barriere i forhold til bosætning, som er centralt for Mariagerfjord. Få gider at være nabo til en grusgrav. Det er kommunens ønske, at mindske den negative effekt på bosætning ved råstofindvindingen, og det forventes at kunne ske ved at stikke en forventning om at man i fremtiden, når råstofindvindingen er endt, vil komme til at være nabo til et spændende naturområde eller rekreativt område.

Hvor der stilles skærpede krav til arealanvendelsen efter endt indvinding er der lagt vægt på områder med særlige drikkevandsinteresser, områders placering i forhold til kommuneplanens øvrige temaer (skovrejsningsområder, jordbrugsområder, økologiske forbindelser og naturområder).

I Mariagerfjord Kommune er der planlagt råstofindvinding i følgende områder:

1. Døstrup
2. Gunderup
3. Hvornum
4. Nysum/True
5. Sdr. Onsild
6. Tisted
7. Tofte
8. Visborg
9. Øster Doense

Områderne fremgår af oversigtskort 2.22.2.1 og kortbilag 2.22.2

Der er udarbejdet en retningslinje for arealanvendelse for hvert enkelt område. Retningslinjen vil være gældende, når der skal udarbejdes nye indvindingstilladelser. Indholdet i retningslinjen vil være udgangspunktet for en grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af kommunen forud for at råstofindvindingen kan igangsættes. I de tilfælde, hvor retningslinjen vil lægge begrænsningerne på arealanvendelsen, vil betingelserne blive tinglyst på ejendommen.

22.2.2.9 Ø. Doense

Efterbehandlingen skal som udgangspunkt ske således, at areal-anvendelse efter endt indvinding kan være jordbrug.

Region Nordjylland vurderer, at aktiviteten og den efterfølgende efterbehandling af området er i overensstemmelse med kommuneplanen. Der er ingen lokalplan for området.

5.4 Grundvand

Lagene der ønskes indvundet består af sand, grus og sten. Kote for det oprindelige terræn er 77 – 96 m (DVR90). Ifølge DGU 49.1160 er der ved pejling 15. sept. 2015 konstateret grundvandsspejl i kote 55 (DVR90). Den naturlige beskyttelse af det øvre sandmagasin er meget begrænset. Der ses således i boring DGU nr. 49.1160 sand og grus i hele profilen.

Der er ansøgt om at indvinde råstoffer over grundvandsspejlet. Desuden skal arealet efterfølgende kunne anvendes til rekreative- og jordbrugsmæssige formål, hvor der ikke må anvendes gødning og pesticider af hensyn til grundvandsbeskyttelse på det efterbehandlede areal. I tilladelsen er der stillet vilkår om, at der altid skal være mindst to meter urørt materiale over det primære grundvandsspejl, som nævnt ovenfor ligger omkring kote 55 (DVR90). Dvs. der bliver ikke gravet under grundvandsspejlet.

I tilladelsen er der stillet en række vilkår med henblik på at sikre, at der ikke sker forurening med brændstof- og oliebaseerede produkter ifm. Indvindingen. Se afsnit 2.1.5.

Størstedelen af det ansøgte indvindingsområde ligger i Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Inden for dette område ligger indvindingsoplandet til Kielstrup Vandværk. Det østlige stykke af arealet, som er uden for OSD, ligger i indvindingsopland til Oue Vandværk, der også er kortlagt som nitratfølsomt indvindingsområde.

Indenfor 300 meter fra indvindingsområdet har følgende ejendomme eget vandforsyningsanlæg: Tingvej 12, Bredmosevej 3, Bredmosevej 4, Fragdrupvej 6 og Rostrupvej 12A. Der er stillet vilkår om, at der ikke må graves tættere på private vandboringer end 75 m.

Hele graveområdet ligger i indvindingsopland til alment vandværk, der er kortlagt som nitratfølsomt indvindingsområde. Der stilles derfor vilkår om at området efterbehandles til ekstensivt jordbrug eller rekreativt formål, hvor der ikke anvendes gødning eller pesticider.

RN vurderer at råstofgravningen med de stillede vilkår for gravedybde, efterbehandling og beskyttelse mod jord- og grundvandsforurening kan udføres uden at udgøre en risiko for grundvandet.

5.5 Overfladevand

Det ansøgte areal er beliggende i opland til Døstrup Bæk, der afvander via Simested Å til Hjarbæk Fjord, og til Lundgård Bæk, der afvander via Villestrup Å til Mariager Inderfjord.

Simested Å og Hjarbæk Fjord er en del af fuglebeskyttelsesområderne nr. 24 (Hjarbæk Fjord og Simested Å) og nr. 14 (Lovns Bredning), der sammen med ådalene, udgør habitatområde nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk).

Mariager Inderfjord afvander til Mariager Yderfjord, der er en del af fuglebeskyttelsesområde nr. 2 (Ålborg Bugt, nordlige del) og 15 (Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del) og Ramsar-område nr. 11 (dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord).

Råstofindvindingen vurderes ikke at påvirke vandløbskvalitet eller vandføringen i Døstrup Bæk eller Lundgård Bæk, ligesom der ikke vurderes at ske en påvirkning af de nedstrøms beliggende habitatområder.

5.6 Natur og landskab

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 222, Villestrup Ådal, som ligger ca. 3 km øst fra den yderste grænse af indvindingsområdet. Regionen vurderer, at indvindingen ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget negativt. Regionen har lagt til grund, at afstanden til området er tilstrækkelig til, at der ikke vil være en målbar påvirkning af området.

Bilag IV-arter

Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Ifølge faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, fra DMU 2007 samt Mariagerfjord Kommune kan der være flere arter af flagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø på/nær indvindingsområdet.

Region Nordjylland har ikke kendskab til registrering af nogen af de nævnte arter eller andre bilag IV-arter på/nær projektarealet.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvinding på ejendommene ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arter negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår til beskyttelsen af disse.

Naturbeskyttede områder

Der er ikke registreret områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 på ansøgte indvindingsområde. Der findes to naturbeskyttede søer i nærheden af arealet, hhv. ca. 30 m SV og ca. 39 m N. Indvindingsområdet grænser op til et naturbeskyttet overdrev mod sydøst. Der er i nærværende råstof tilladelse stillet vilkår om at holde afstand til dette område, således at det ikke påvirkes fysisk, ved terrænændringer eller lignende, som følge af råstofindvindingen.

Mariagerfjord Kommunes naturafdeling har gjort opmærksom på bekendtgørelse om jagttid for visse pattedyr og fugle m.v., jf. lovbek. nr. 867 af 27. juni 2016 §§ 4-6. Bekendtgørelsen forbyder bl.a. ødelæggelse af reder og ynglesteder med æg eller yngel, samt indsamling af æg. Desuden fremgår det, at i perioden:

1. februar – 31. juli må kolonirugende fugles redetræer ikke fældes.
1. februar – 31. august må rovfugles og ugles redetræer.
1. november – 31. august må hule træer og træer med spættehuller ikke fældes.
1. april – 31. august må digesvalereder ikke ødelægges.

Der er ved tilsyn i den eksisterende grusgrav konstateret, at der findes digesvalereder i graveskråningerne, og der er derfor stillet vilkår til beskyttelse af digesvalereder.

Region Nordjylland vurderer, at der med de stillede vilkår ikke vil ske en negativ påvirkning af naturen i området.

5.7 Miljømæssige forhold

5.7.1 Støj og støv

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder". Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, Lr.

Region Nordjylland antager, at de af Miljøstyrelsen anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

Region Nordjylland vurderer, at disse støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om aktivitet og støj dæmpning bortset fra i kortere perioder igennem anlægs- og efterbehandlingsfasen.

Region Nordjylland har fastsat vilkår om støj med udgangspunkt i, at indvindingsområdet er beliggende i det åbne land, og vurderer, at der med de fastsatte vilkår er taget de nødvendige hensyn til såvel de omkringboende som til indvinderen. De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7.

Erfaringer viser, at der ved kraftig vind kan fremkomme støv fra en grus/sandgrav. Da der for størstedelen af området allerede er beplantede volde langs skel, der grænser op til de nærmeste naboer og veje, og med vilkår om at interne veje vandes i tørre perioder, vurderes dette ikke at medføre væsentlige gener.

5.7.2 Trafik

Det ansøgte projekt med en indvinding på 60.000 m³ årligt vurderes at betyde til- og frakørsel af ca. 9-22 lastbiler om dagen afhængig af deres størrelse ved 250 arbejdsdage om året, jf. hørings svar fra Park og Trafik, Mariagerfjord Kommune. Se vedlagte bilag G.

Park og Trafik, Mariagerfjord Kommune har i deres hørings svar udtalt, at der på en række vilkår kan meddeles forløbelig tilladelse til overkørsel til Fragdrupvej. Tilladelse til overkørsel til Fragdrupvej fås ved henvendelse til Mariagerfjord Kommune og Nordjyllands Politi Hobro, når der foreligger en endelig tilladelse til råstofindvinding.

5.7.3 Graveafstande og periferiskråninger

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller at der påføres bygningsanlæg mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter, men skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold.

Det forventes, at der med de fastsatte afstandskrav og skråningshældninger vil være materiale nok til efterbehandling af skråningerne.

Der er stillet vilkår om, at der ved efterbehandling ikke etableres en stejlere hældning end 1:2 på skråninger mod private veje, naboejendomme og hegn og en gennemsnitlig hældning ikke stejlere end 1:3. Skrånten mod øst, der ligger op mod det naturbeskyttede overdrev, skal lades stå med en hældning på 1:2.

Desuden må der ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:

- Vejskel til privat vej end 5 meter
- Naboskel end 5 meter
- Vejskel til offentlig vej end 10 meter
- Naturbeskyttet (§ 3) overdrev øst for matr. 6m end 15 meter
- Vandboring DGU nr. 49.1511 (på Bredmosevej 3) og 49.1512 (på Bredmosevej 4) end 75 meter

5.8 Udkast til grave- og efterbehandlingsplan

Der er stillet vilkår til indhold af grave- og efterbehandlingsplanen, som skal være dækkende for hele det område, der udgøres af matr.nr. 5c, 6m og 6c Ø. Doense, Vebbestrup.

Der foreligger en grave- og efterbehandlingsplan fra 2012. Indvinder skal udarbejde et udkast til en opdateret grave- og efterbehandlingsplan i overensstemmelse med nærværende tilladelse inden der kan meddeles igangsætningstilladelse.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

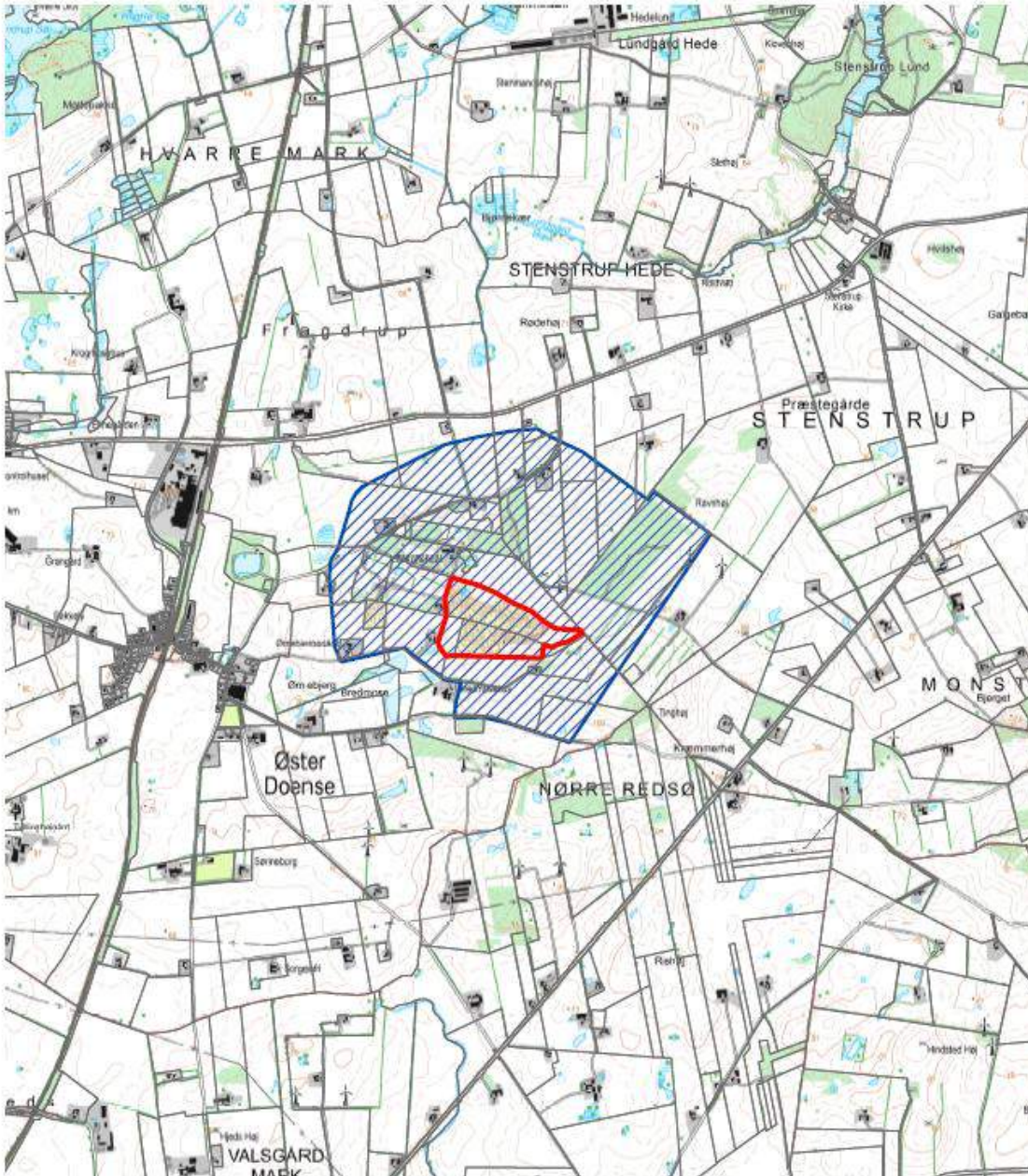
- a. Graveplan – mindst i målforshold 1:2.000.
- b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforshold 1:2.000.
- c. Et snit med områdets profil. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
- d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
- e. En beskrivelse af hvorledes gravning og efterbehandling sker i etaper.
- f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afkrømt, når indvindingen er størst.
- g. Graveretning skal vises.
- h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
- i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
- j. Oplysninger om skrænthældning.

Der henvises desuden til Region Nordjyllands vejledning "Udarbejdelse af grave- og efterbehandlingsplaner – i forbindelse med råstofindvinding".

5.9 Region Nordjyllands samlede vurdering

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med de stillede vilkår til miljø, efterbehandling mv. er taget højde for de interesser og nabohensyn, der skal ske i området.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25.000

 Tilladt område til råstofindvinding på matr.nr. 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup	Jævn. nr. 2016-014074	
	Kort: Oversigt	Bilag A
 Graveområde Råstofplan 2012	Mål: 1:25.000	
	Udt. af: Nanna Renee Lauridsen	
 Matrikelgrænser	Dato: 19-06-2017	Bl. nr.: 1

Udvalgt af Kort og Matrikelstyrelsens kort/Ulyv-afdelinger er gengivet med Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse. Kort- og Matrikelstyrelsen 1992 & 96. 1029. REGION © COWI

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:4.000

	Tilladt område til råstofindvinding på matr. nr. 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup		Adgangsvej	Jans nr. 2016-014074	
	Nærliggende naturbeskyttede områder		Matrikelgrænser	Kort: Detail	Bilag: Bilag B
				Mål: 1:5.000	
				Udført af: Nanna Renee Lauridsen	
				Dato: 19-06-2017	Rev: 1
 REGION NORDJYLLAND				<small> Udsnit af Kort og Matrikelstyrelsens kortfremvisnings- og geodata-udvalgte Kort- og Matrikelstyrelsens tilladelse Kort- og Matrikelstyrelsen 1902&4 96 1029 DDO0006 © COOWL </small>	

BILAG C: MILJØVURDERINGSSCREENING (VVM-SCREENING)

Kriterier iht. bilag 6 i lov nr. 425 af 18. maj 2016 Jf. lovbek. nr. 448 af 10. maj 2017

VVM Myndighed	Region Nordjylland
Basis oplysninger	Tekst
Projekt beskrivelse – jf. anmeldelsen:	<p>Ansøgning om tilladelse til indvinding af sand, sten og grus på en del af matr.nr. 5c, 6m og 6c Ø. Doense, Vebbestrup, dateret 8. maj 2012. Ansøgningen er en forlængelse af en tidligere tilladelse, og en udvidelse af indvindingsområdet.</p> <p>Ejendommen på Bredmosevej 3, 9500 Hobro, matr.nr. 6c, Ø. Doense, Vebbestrup, ejes af Carsten Ebdrup. Ejendommen Bredmosevej 5, 9500 Hobro matr.nr. 5c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup ejes af indvinder Jørn Krogh.</p> <p>Det ansøgte graveareal udgør ca. 17,5 hektar, deraf 15,9 ha på matr.nr. 5c og 6m og 1,7 ha af 6c.</p> <p>Årlig indvinding på 60.000 m³ over grundvandsspejlet. Der ansøges om tilladelse til at grave i 10 år.</p> <p>Der er ansøgt indvinding ned til kote 62 (DVR90). Koten for grundvandsspejlet er ca. 55 m (DVR90).</p> <p>Arealet ønskes efterbehandlet til jordbrugsmæssig drift samt rekreative formål.</p> <p>Der ønskes anvendt 2 stk. gummiged, 1 stk. tørsorterings- og 1 stk. knuseanlæg.</p> <p>Anvendelse af 100.000 L dieselolie årligt.</p> <p>Der opstilles ikke mobile eller stationære brændstoftanke på arealet.</p> <p>Der deponeres ikke affald i råstofgraven.</p> <p>Eksisterende adgangsvej til/fra Fragdrupvej benyttes fortsat.</p> <p>Der er søgt om driftstider kl. 6:30-18.00 på hverdage og kl. 6:30-12:00 på lørdage.</p> <p>Hele arealet er udlagt som graveområde i Råstofplan 2012.</p>
Navn og adresse på bygherre	Jørn Krogh, Fyrbakken 5, 9500 Hobro
Bygherres kontaktperson og telefonnr.	Jørn Krogh, tf.: 98 51 17 10
Projektets placering	En del af matr.nr. 5c, 6m og 6c, Ø. Doense, Vebbestrup.
Projektet berører følgende kommuner	Mariagerfjord Kommune
Oversigtskort i målestok 1:25.000	Se bilag A

Kortbilag i målestok 1:5.000	Se bilag B				
Forholdet til VVM reglerne		Ja		Nej	
Er anlægget opført på bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1440 af 23. november 2016		X		X	Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt
Er anlægget opført på bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1440 af 23. november 2016		X		X	Bilag 2, pkt. 2a Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning
	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	Tekst
Anlæggets karakteristika:					
1. Arealbehovet i ha:					17,5 hektar
2. Er der andre ejere end Bygherre?		X		X	
3. Det bebyggede areal i m ² og bygningsmasse i m ³	X				Der etableres ikke bygninger
4. Anlæggets maksimale bygningshøjde i m:	X				Der etableres ikke bygninger

	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	
5. Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af:					Der forventes en årlig indvindingsmængde på 60.000 m ³ sand, grus og sten. En del af råstofferne vil kortvarigt oplagres på arealet som en naturlig del af råstofindvindingen. Ellers intet flow af råstoffer, mellemprodukter eller færdigvarer.
Råstoffer – type og mængde:	X				
Mellemprodukter – type og mængde:	X				
Færdigvarer – type og mængde:	X				
6. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg:	X				
7. Anlæggets længde for strækingsanlæg:	X				
8. Anlæggets behov for råstoffer – type og mængde:					I ansøgningsmaterialet oplyses: 85.000 L dieselolie årligt til grave- og læssemaskiner samt 15.000 L dieselolie til anlæg.
I anlægsfasen:					

	Ikke re-levant	Ja	Bør undersø-ges	Nej	
I driftsfasen:					Efterfølgende har ansøger oplyst, at der maksimalt bruges 40.000 m ³ brændstof årligt i graven. Der I ansøgningsmaterialet oplyses, at der ikke opstilles stationære eller mobile brændstof-tanke i graven. Efterfølgende har ansøger oplyst, at brændstof opbevares i en 8000 L-tank på ejendommen Bredmosevej, hvorfra tankning sker.
9. Behov for vand – kvalitet og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:	X				Der er ikke behov for vand, da der kun foregår tørsortering.
10. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:				X	Projektet forudsætter ikke etablering af yderligere vandforsyningskapacitet.
11. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget: Farligt affald: Andet affald: Spildevand:	X				Der deponeres ikke affald i råstofgraven. Alt affald tages med dagligt og bortskaffes jf. Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativ. Der fremkommer ikke spildevand fra grusgraven.
12. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestå-ende ordninger:				X	
13. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj:				X	Der kan være tale om at de vejledende grænseværdier for støj i enkelte, kortvarige til-fælde vil blive overskredet ved nærmeste ejendom på adressen. Støjen forventes at være sammenlignelig med den støj, der forekommer ifm. landbrugsdrift og vurderes derfor ikke til at være en væsentlig påvirkning af miljøet. Minimering af støjgener vur-deres at blive imødekommet via de fastsatte vilkår i råstoffilladelsen. I driftsfasen vil de forventede støjværdier være 40-55 dB.
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening:				X	Projektet er ikke omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening. Kørsel med gravemaskine og lastbiler til transport af råstoffer kan medføre udledning af forurenende partikler. Dette vurderes at være sammenlignelig med den luftforure-ning, der forekommer ifm. almindelig drift af landbrugsarealer og derfor ikke at være af væsentlig karakter.

	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener::				X	Det vurderes, at vejledende grænseværdier for vibrationer kan overholdes.
16. Vil anlægget give anledning til støvgener:				X	Region Nordjylland vurderer, at der er taget højde for evt. støvgener med de fastsatte vilkår i råstof tilladelsen.
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener:				X	
18. Vil anlægget give anledning til lysgener:				X	
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld:				X	Risikoen for uheld ved råstofindvinding sidestilles med risiko for uheld i forbindelse med almindelig markdrift og anlægsarbejder.
Anlæggets placering					
20. Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse:				X	Størstedelen af arealet er i dag råstofgrav. Den østligste del af matr. 6c, hvor der skal foregå indvinding, er i dag landbrugsareal. Området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2012 og efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug, herunder skovrejsning. Skovrejsning er uønsket i området så længe der foregår råstofindvinding, jf. Kommuneplan 2013-2025.
21. Forudsætter anlægget ændring af en eksisterende lokalplan for området:				X	Projektarealet er ikke omfattet af en lokalplan.
22. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen:				X	Projektområdet er optaget som graveområde i Kommuneplan 2013-2025 for Mariagerfjord Kommune.
23. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner:				X	
24. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand:				X	Tilgængelige råstoffer over grundvandsspejl indvindes i forb. med projektet. Projektet vil ikke påvirke muligheden for at indvinde grundvand. Projektet indebærer indvinding til ca. kote 62 m (DVR90) og altid min. 2 m over grundvandsspejl, som ligger i ca. kote 55 m (DVR90).
25. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder:				X	
26. Er anlægget tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen:				X	

	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	
27. Forudsætter anlægget rydning af skov:				X	
28. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker:				X	
29. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet:				X	
30. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder –					
Nationalt:				X	Det nærmeste fredede fortidsminde er en rundhøj ca. 200 meter nordøst for projektarealet.
Internationalt (Natura 2000):				X	Nærmeste Natura 2000-område, habitatområde nr. 222 Villestrup Ådal, er beliggende ca. 2,4 km øst for det ansøgte areal. Ingen af naturtyperne eller arterne, som udgør udpegningsgrundlaget, vurderes at blive påvirket af projektet pga. den store afstand.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV				X	Følgende arter har udbredelse i området: flere arter af flagermus (dam-, vand-, brun-, langøret, syd-, trolde- og dværg-), odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og spidssnudet frø. Region Nordjylland har ikke kendskab til forekomst af disse eller andre bilag IV-arter på eller nær projektarealet.
Forventes området at rumme danske rødlistearter:				X	Odder og damflagermus er omfattet af den danske rødliste. Der er ikke kendskab til forekomst af disse eller andre rødlistearter på det ansøgte areal.
31. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet:					
Overfladevand:				X	Der er ikke kendskab til områder hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer er overskredet i eller omkring projektarealet.
Grundvand:				X	Projektarealet ligger i OSD (område med særlige drikkevandsinteresser), i nitratfølsomt indvindingsområde, i indsatsområde mht. nitrat og i indvindingsopland til Oue Vandværk, som ligger uden for OSD. Der skal ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejl, og der stilles vilkår til sikring af beskyttelse af grundvand.
Naturområder:				X	Nærmeste beskyttede naturtype er et overdrev, der grænser op til den østlige del af indvindingsområdet. Region Nordjylland vurderer, at de fastsatte vilkår i råstof tilladelsen sikrer, at overdrevet ikke påvirkes af råstofindvindingen. Der findes to naturbeskyttede søer hhv. 39 m N og 30 m SV for arealet.
Boligområder (støj, lys og luft):				X	Projektarealet ligger i landzone med spredt bebyggelse.

	Ikke re-levant	Ja	Bør undersø-ges	Nej	
32. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område:				X	Inden for en afstand af 100 m fra det ansøgte areal ligger 4 boliger, hvoraf den ene tilhører ansøger.
33. Kan anlægget påvirke:					
Historiske landskabstræk:				X	Projektet omfatter ikke områder, som er udpeget til at have særlige historiske, kulturelle, arkæologiske, æstetiske eller geologiske landskabstræk. Størstedelen af arealet er allerede en aktiv grusgrav og efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug. Landskabet vil derefter være permanent ændret.
Kulturelle landskabstræk:				X	
Arkæologiske værdier/landskabstræk:				X	
Æstetiske landskabstræk:				X	
Geologiske landskabstræk:				X	
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning					
34. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning:				X	Da der er tale om en forlængelse af en tilladelse til råstofindvinding, vurderer Region Nordjylland, at området ikke er sårbart over for den forventede miljøpåvirkning
35. Er der andre anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold):				X	Der er tale om et område med spredte mindre landbrugsbedrifter.
36. Er der andre kumulative forhold?				X	Region Nordjylland vurderer, at der ikke at bliver tale om kumulative forhold.
37. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					39,5 ha baseret på en bufferzone på 100 m. Påvirkning fra støj og støv kan forekomme ved transport af råstoffer langs transportvejen mod vest til Fragdrupvej.
38. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:					5 husstande baseret på en bufferzone på 100 m og adgangsvej, hvoraf den ene husstand tilhører ansøger.
39. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?				X	
40. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande:				X	
41. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige –					
Enkeltvis:				X	
Eller samlet:				X	
42. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks:				X	

	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	
43. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen:				X	Region Nordjylland vurderer, at det ikke er sandsynligt, at der bliver tale om en væsentlig miljøpåvirkning, dvs. at miljøpåvirkningen ikke vil overstige de gældende grænseværdier.
44. Er påvirkningen af miljøet –					
Varig:				X	Landskabet vil blive varigt ændret som en naturlig konsekvens af råstofindvindingen. Øvrige påvirkninger vurderes ikke at være varige.
Hyppig:				X	Der vil være tale om miljøpåvirkning i driftstiden, som vurderes at være ikke-væsentlig. Region Nordjylland vurderer, at de fastsatte vilkår i råstoftilladelsen sikrer at påvirkningerne ikke bliver hyppige.
Reversibel:				X	Den landskabelige påvirkning er ikke reversibel. Miljøpåvirkningen fra drift ophører, når indvindingen er afsluttet og området er efterbehandlet.
Konklusion					
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at det er VVM-pligtigt:				X	Region Nordjylland vurderer, at de vejledende grænseværdier for støv, støj og vibrationer m.m. vil kunne overholdes, og at de stillede vilkår i råstoftilladelsen sikrer, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af miljøet, de private vandboringer eller de naturbeskyttede arealer i nærheden af indvindingsområdet. Det vurderes, at den landskabelige påvirkning bliver tilfredsstillende håndteret med den foreslåede efterbehandlingsplan. Den samlede vurdering af VVM-screeningen er derfor, at det ansøgte hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet og dermed ikke er VVM-pligtigt. Der skal derfor ikke udarbejdes en VVM-redegørelse.

BILAG D: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 20. juni 2017 til indvinding af sand, grus og sten på matrikelnummer 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup i Mariagerfjord Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven – Bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 1218 af 28. september 2016 – og Naturbeskyttelseslovens § 66 – Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 1217 af 28. september 2016 – for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug herunder skovrejsning med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 1. juli 2027.
2. Området hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til natur- og rekreative formål eller ekstensivt jordbrug, herunder skovrejsning.
3. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.
4. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling:
 - a. Skråninger mod private veje, naboejendomme og hegn skal udføres med blivende skråninger ikke stejlere end 1:2 og med en gennemsnitlig hældning ikke stejlere end 1:3.
5. Skrænten mod øst, der ligger op mod det naturbeskyttede overdrev, skal lades stå med en hældning på 1:2.
6. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
7. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
8. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
9. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
10. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.
11. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.

12. På arealer, der efterbehandles til natur, kan der efterlades råjord i form af grus/sand. Dvs. det er ikke et krav, at der pålægges muld/overjord på disse arealer.
13. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
14. Overjord og muld må ikke deponeres på områder, der er beskyttet af Naturbeskyttelsesloven § 3.
15. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
16. For de områder, der efterbehandles til jordbrugsformål, skal jordlagene opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
17. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
18. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.
19. Gravemaskiner og redskaber med dertil hørende installationer, transportbånd, bygninger, skure samt eventuelt støbte fundamenter eller lignende, skal være fjernet senest 6 måneder efter indvindingens op-hør.
20. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
21. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter indvindingen er afsluttet og senest den 1. juli 2028.
22. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
23. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
24. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
25. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/l har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.
26. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt - både under og efter gravningen - forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnummer 5c, 6c og 6m Ø. Doense, Vebbestrup i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 1218 af 28. september 2016, og Naturbeskyttelseslovens § 66, jf. bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 1217 af 28. september 2016.

Region Nordjylland

Aalborg den 20. juni 2017

Nanna R. Lauridsen

Nanna Renee Lauridsen

Råstofsagsbehandler

BILAG E: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Tilsyn

1. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstof tilladelsen overholdes. Efter Råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstof tilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. Råstoflovens § 32.
2. Region Nordjylland skal efter Råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. Råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. Råstoflovens § 33.

3. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

4. Jf. Råstoflovens § 9, stk. 2, skal det anmeldes til Region Nordjylland, hvis indvinder ønsker at indvinde andre råstoffer indenfor arealet end det tilladte. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter, at den nye indvinding er påbegyndt. Derefter har Region Nordjylland inden for de efterfølgende 4 uger mulighed for at forbyde den nye indvinding eller stille ændrede vilkår på baggrund af den ændrede indvinding. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet kræver det en ny afgørelse efter Råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

5. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

6. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
7. Region Nordjylland kan efter Råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

8. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

9. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

10. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
11. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på 5,00 kr. pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
12. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS). Det skal ske på særlige skemaer, som fås hos Region Nordjylland.

Fremmed jord

13. Muldjord og mineraljord der kommer andre steder fra, må ikke modtages i graven uden dispensation fra Region Nordjylland i det enkelte tilfælde, jf. Jordforureningslovens § 52. Indvinder kan få et skema ved Region Nordjylland som skal bruges, når indvinder vil søge om dispensation til at modtage jord andre steder fra.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

14. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af Vandforsyningsloven.
15. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
16. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

17. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 27.
18. Anmeldelsen skal ske til Nordjyllands Historiske Museum, Algade 48, 9000 Aalborg, tlf. 99 31 74 00, e-mail: historiskmuseum@aalborg.dk.
19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

20. Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 210, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk
21. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
22. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
23. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til Naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til Naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG F: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – BEKENDTGØRELSE AF MUSEUMSLOVEN NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

1. årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed.
2. det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
3. fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.
 - a. Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.
 - b. Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.
 - c. Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.
 - d. Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.
 - e. Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

BILAG G: HØRINGSSVAR FRA MARIAGERFJORD KOMMUNE VEDR. ANSØGNINGMATERIALET

INTERN HØRING

Udtalelse fra Miljøafdelingen i sag om ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på Bredmosevej 3 og 5, Ø. Doense, matr. nr. 5c, 5c og 6m Ø. Doense By, Vebbestrup. Jørn Krogh.

Mariagerfjord Kommunes Miljøafdeling har vurderet, at der bør stilles følgende vilkår i tilladelsen:

Forebyggelse mod forurening

Brændstoftanke

- Tanke/beholdere med olieprodukter, herunder tanke på mobile behandlingsanlæg, skal være placeret i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen, skal det hele være overdækket. Alternativt skal tankene være dobbeltskrogede.
- Optankning skal foregå under konstant tilsyn.
- Mobile dieseltanke, "entreprenørtanke", der bruges til at transportere dieselolie ud til arbejdsstedet/maskinerne i råstofgraven og dernæst som lokalt depot indtil tanken flyttes til næste arbejdssted, skal leve op til de tekniske krav i henhold til ADR-konventionen. Øvrige tanke skal være typegodkendt efter Olie-tankbekendtgørelsens bestemmelser.

Kørende materiel

- Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider skal henstå køretøjer i råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal med afløb til olieudskiller.
- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i graven, undtagen hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal forgå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
- Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
- Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte, skal der fremsendes oplysninger herom til godkendelsesmyndigheden, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemiske midler

- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
- Hvis indvinder alligevel ønsker at bruge kemiske midler, skal der søge om en speciel tilladelse fra godkendelsesmyndigheden. Godkendelsesmyndigheden vil i hvert tilfælde tage stilling til, om midlet må bruges.

Hvis indvinder ønsker at bruge tosalt eller midler til at dæmpe støv, kan det ske efter aftale med godkendelsesmyndigheden.

- I råstofgraven må der ikke anvendes gødning eller pesticider på arealer, der ikke er efterbehandlet.

Affald

- Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet, der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

- Stovende affald skal opbevares i tætte, lukkede emballager eller på anden måde sikres mod støvflugt
- Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen og opsamlingskar skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- Affald skal bortskaffes iht. Affaldsbekendtgørelsen og Mariagerfjord Kommunes Regulativ for erhvervsaffald
- Der må ikke ske afbrænding af affald i råstofgraven.
- Adgangsvejen til råstofgraven skal uden for åbningstiden være aflåst/afspærret med hegn, bom eller kæde.

Støj

- Råstofindvindingen må ikke medføre, at virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen L_r (referenceniveau 20 μPa) overstiger nedenstående grænseværdier i de pågældende områdetyper. Til virksomhedens samlede bidrag hører stationære og mobile støjkilder.

Tidsrum	Mandag - fredag kl. 07.00- 18.00	Mandag - fredag kl. 18.00- 22.00	Alle dage kl. 22.00- 07.00
Områdetype (faktisk anvendelse.)	lørdag kl. 07.00- 14.00	lørdag kl. 14.00- 22.00 søn- og helligdage kl. 07.00- 22.00	

Erhvervs- og industriområder	70	70	70
Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomhed	60	60	60
Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40
Boliger i det åbne land	55	45	40
Etageboligområder	50	45	40
Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45	40	35
Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder.	40	35	35

Tabel X: Støjgrænseværdier. Tallene er angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) afhængig af tidsrum og områdetype.

De anførte grænseværdier skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

- I dagperioden på lørdage kl. 07.00-14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer, og i perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer (fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989).

- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.

- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

Støjens maksimalværdi for natperioden, kl. 22.00-07.00 må ikke overskride de for natperioden anførte værdier med mere end 15 dB(A) - målt med tidsvægtningen "FAST".

Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier - fratrukket ubestemtheden på målingen - er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger¹.

- Såfremt der fremkommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller tilsynsmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på tilsynsmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet

¹ Vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder, nr. 6 af 1. januar 1984

Beregning af ekstern støj fra virksomheder, Miljøstyr. vejl. nr. 5 af 1993

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder, Miljøstyr. vejl. nr. 5 af november 1984

i Miljøstyrelsens ovennævnte vejledning. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Det skal aftales med tilsynsmyndigheden, hvor der skal måles.

- Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

- Virksomheden skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Råstofindvindingens bidrag til det ækvivalente støjniveau for lavfrekvent støj og infralyd målt indendørs må ikke overskride følgende grænseværdier:

Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydsniveau, dB
Boliger, herunder børneinstitutioner og lign.	Dag kl. 7-18	25	85
	Aften/nat kl. 18-7	20	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum.	Hele døgnet	30	85
Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35	90

Tabel xx: Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa). Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

- Råstofindvindingens bidrag til det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau, L_{wK} (re 10^{-5} m/s^2), må ikke overskride Miljøstyrelsens orienterende grænseværdier:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
<ul style="list-style-type: none"> • Boliger i boligområder (døgnet) • Boliger i blandet bolig/erhvervsområder (kl. 18 – 7) • Børneinstitutioner og lignende 	75
<ul style="list-style-type: none"> • Boliger i blandet bolig / erhvervsområder (kl. 7-18) • Kontorer, undervisningslokaler o.l. 	80
<ul style="list-style-type: none"> • Erhvervsbebyggelse 	85

Tabel xxx: Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S (slow).

- Virksomheden skal, i det omfang tilsynsmyndigheden finder det forment, f.eks. ved naboklager foranledige, at der foretages målinger og beregninger, der dokumenterer, at de stillede vilkår vedrørende støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer overholdes. Der kan dog maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.
- Hvis målingerne viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationerne er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.
- Målinger og beregninger skal udføres i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – eksternt støj". Virksomheden afholder selv alle omkostninger i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.
- Virksomheden afholder selv alle omkostninger i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

Støv

- Virksomheden må ikke give anledning til støvgener uden for virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
- Ved væsentlige støvgener skal virksomheden iværksætte støvdæmpende foranstaltninger, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje m.v., samt renholdelse af interne veje.

- Indvinderen af råstofgraven skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som tilsynsmyndigheden har godkendt, hvis tilsynsmyndigheden mener, det er nødvendigt.
- Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger der nedbringer generne efter nærmere anvisning af tilsynsmyndigheden.

Mariagerfjord Kommune gør desuden opmærksom på, at de ansøgte indvindingsområder grænser op til et uafklaret areal efter jordforureningsloven (lok.nr. 801-00400).

Den 01.09 2016
Rikke Stilling, Mariagerfjord Kommune
Miljøsagsbehandler

Partshøring af ansøgning om tilladelse til råstofindvinding på ejendommen matr. nre. 5c, 6c og 6m Ø. Doense By, Vebbestrup, Bredmosevej 3 og 5, Ø. Doense, 9500 Hobro, Mariagerfjord Kommune

Park og trafik - vej

Besigtigelse af eksist. forhold

Park og Trafik har fysisk været på stedet og vil ud fra vore iagttagelser, hermed tilkendegive Kommunens vurdering af sagen.

Ved besigtigelsen kunne ses, at der i forvejen er etableret en asfalt overkørsler fra adgangsvejen til råstofgraven og til Fragdrupvej. Overkørslerne var udført med kurveradier på ca 15 meter. På stedet kunne ses, at grus og sten blev trukket med ud på Fragdrupvej.

Oversigtsforholdene på stedet er målt på stedet til over 250 meter til begge sider. Hastigheden på Fragdrupvej er 80 km/t.

Park og Trafik har fået oplyst, at der tidligere er givet råstofindvinding til 60.000 m³ sand og grus pr. år fra Øster Doense grusgrav, Bredmosevej 5 - 9500 Hobro, matr.nr. 6m og 25c samt del af 6c Øster Doense Vebbestrup.

Trafikmæssig betydning med transportkøretøjer, ved bortkørsel af råstofmængder på 60.000 m³ pr år samt antal transporter pr. døgn fra råstofgraven ved Bredmosevej 5, er vist i skemaet.

Transportkøretøj	Indvundet råstof mængde pr år	Transporter pr. årsdøgn 365 dage	Transporter pr arbejdsdøgn 250 dage
Lastbil 11 m ³	60.000 m ³	15	22
Lastbil+hænger	60.000 m ³	7	10
23 m ³	60.000 m ³	6	9
Sættevogn 26 m ³			

Vejens status

I Mariagerfjord Kommunes vejregister er Fragdrupvej registreret som offentlig kommunevej anlagt med asfaltbelægning og udskilt af matriklen.

Med henhold til *Bekendtgørelse af lov om offentlig vej* Kapitel 1, §2 er Kommunen vejbestyrer for den omtalte vej, og i henhold til Kapitel 6, § 69 og § 70 er det Mariagerfjord Kommune som vejbestyrelse, der kan tage beslutning om en grundejers overkørsel til offentlig vej i samtykke med og efter godkendelse fra Nordjyllands Politi.

Park og Trafiks vurdering

Med baggrund i ovennævnte fakta er det Park og Trafiks vurdering at de trafiksikkerhedsmæssige og vejsmæssige betingelser er opfyldt og kan herved meddele foreløbig tilladelse til overkørsel til Fragdrupvej på følgende betingelser og vilkår :

1. at eksist. overkørsel/tilkørsel udføres vinkelret på offentlig kommunevej og med fast belægning

beregnet for 10 ton akseltryk. Fastbelægning skal udføres i 7 meters bredde og 12 meters længde fra kørebane kanten til Fragdrupvej og ind mod råstofgraven, plus svingradier passende for de køretøjer der betjener råstofgraven.

Vilkår kræves af vejtekniske og trafikikkerhedsmæssige årsager.

at Mariagerfjord Kommune kan tillade indvinding af en max råstofmængde på 60.000 m³ pr. år og transporter kan foregå som hidtil af sidevejen til Fragdrupvej som er udlagt i grus mod den asfalterede gennemfartsvej Fragdrupvej.

Der er udført delvis asfaltoverkørsel til Fragdrupvej

2. at på grund af kørsel med grus/sten fra råstofgraven til Fragdrupvej, vil det være sandsynligt, at der tabes grus og sten på kørebanen, det skal indskræpes af vejtekniske og trafikikkerhedsmæssige grunde, at rengøring af vejbanen skal foretages når dette er påkrævet.

Endvidere må henledning af overfladevand ikke ledes ud på Fragdrupvej. Overfladevand skal bortskaffes på egen matrikel, eller ledes i vejen grøfteanlæg.
3. at eksist. overkørsel vedligeholdes løbende.
4. at der ved overkørslen til Fragdrupvej, i henhold til krav fra Vejdirektoratets vejregler, skal der etableres skiltning med B11 tavle "Ubetinget Vigepligt" ved overkørselens østlige hjørne mod Fragdrupvej.
5. at alle udgifter ved overkørslen er Mariagerfjord Kommune uvedkommende
6. at der ikke vil blive krævet påmalet S11 "Vigelinier" , idet disse vil efter kort tid vil være kørt i stykker af den tunge svingende trafik.

Nordjyllands Politi

Nordjyllands Politi Hobro, er enig med Mariagerfjord Kommune i, at overkørslen kan godkendes under iagttagelse af ovenstående.

Bemærkninger

Denne skrivelse er ikke en tilladelse til overkørslen til Fragdrupvejen, men en orientering om, at med en godkendt råstofindvindings tilladelse kan det forventes ved en konkret henvendelse, at Kommunen og Nordjyllands Politi vil udsteder en overkørsels tilladelse.

Når en endelig godkendelse om råstofindvinding foreligger, kan sagen genoptages på betingelser af nærværende e-mail.

Grundvand

Grundvandsudtalelse.

Partshøring – Råstofindvinding – Bredmosevej 3 og 5

Det ansøgte graveområde ligger i indvindingsområde til Oue vandværk og Kielstrup vandværk. Indvindingsoplandene er kortlagt som nitratfølsomt indvindingsområde. Området er desuden beliggende i Område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Indenfor 300 meter har følgende ejendomme eget vandforsyningsanlæg:

Tingvej 12
Bredmosevej 3
Bredmosevej 4

Fragdrupvej 6
Rostrupvej 12A

Der er ikke kendskab til vandforsyningsanlæggenes anlægstype, præcise placering, dybde og geologi. Det bør sikres, at der ikke sker påvirkning af vandforsyningsanlæggenes.

Efterbehandling

Hele graveområdet ligger i indvindingsopland til alment vandværk, der er kortlagt som nitratfølsomt indvindingsområde. Graveområde bør derfor efterbehandles til ekstensivt landbrug eller rekreativt formål, hvor der ikke anvendes gødning eller pesticider.

Natur høringsvar til udvidelse af råstofindvinding Ø. Doense, Bredmosevej 5, 9500 Hobro

Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 222, Villestrup ådal, som ligger ca. 3 km fra den yderste grænse af indvindingsområdet. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af bilag 1

Bekendtgørelse nr. 408 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter siger, at bl.a. ved tilladelse efter Råstoflovens § 7 skal der foretages en vurdering af, om indvindingen i sig selv, eller i forbindelse med andre planer eller projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Kommunen vurderer, at indvindingen ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Kommunen har lagt til grund, at afstanden til området er tilstrækkelig til, at der ikke vil være en målbart påvirkning af områdets bevaringsmålsætning.

Endvidere er det igennem de stillede vilkår yderligt sikret, at der ikke vil være en påvirkning. Ifølge samme bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter skal kommunen, for der træffes afgørelse i medfør af bl.a. § 7, foretage en vurdering af, om indvindingen i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke en bilag IV-art væsentligt.

Kun når en konkret vurdering med sikkerhed kan fastslå, at der ikke vil være væsentlige negative konsekvenser for bilag IV-arten og/eller dens leve-, yngle- og rastesteder kan indvindingen igangsættes.

Der er ikke tidligere registreret arter omfattet af habitatsdirektivets bilag IV i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fodesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

Kommunen har i den aktuelle sag vurderet, at det er relevant at foretage en vurdering i forhold til følgende bilag IV-arter: alle arter af flagermus, markfirben, stor vandsalamander, løgfro og spidssnudet fro.

For så vidt angår nævnte arter har kommunen ikke nogen konkret kendskab til forekomster af arterne, som vil blive påvirket negativt af projektet.

Kommunen vurderer, at der på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at projektet ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for arter omfattet af habitatsdirektivets bilag IV.

Bevarede natur

Der er ikke registreret beskyttede naturarealer på ansøgte indvindingsområde. Der skal holdes en afstand til naturarealet (overdrev) øst for indvindingsområdet (se bilag 2), således at indvindingen ikke påvirker naturarealerne fysisk, ved terræn ændring eller lignende.

2.4.4.1 Reder og ynglesteder

Mariagerfjord Kommune skal gøre opmærksom på bekendtgørelse om jagttid for visse pattedyr og fugle m.v., jf. bekendtgørelse nr. 152 af 20. februar 2004, §§ 4 og 5. Bekendtgørelsen forbyder odelæggelse af reder og ynglesteder med søg eller yngel, samt indsamling af søg. Desuden fremgår det, at i perioden:

- 1. februar – 21. juli må kolonirugende fugles reder/ræer ikke fældes.

- 1. februar – 31. august må rovfugles og uglers redetræer, samt hule træer med spættehuller ikke fældes.
- 1. april – 31. august må digesvalereeder ikke odelægges

Bilag 1 Udpegningsgrundlag for Natura2000 område nr. 222 Villestrup Ådal

Natura 2000-område nr. 222 omfatter EF-Habitatområde nr. 222

Udpegningsgrundlag for: Habitatområde nr. 222, Villestrup Ådal

- 1013 Kildevælds-vindelsnegl (*Vertigo geyeri*)
- 1014 Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*)
- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1330 Strandenge
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålgler
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6120 * Meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7140 Hængesæk og andre kærersamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Riggær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtom
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9150 Bøgeskove på kalkbund
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stillekeskove og -krat på mager sur bund
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Bilag 2: beskyttet natur ved Bredmosevej 3 og 5

Tilladelse til erhvervmæssig
råstofindvinding af sand, grus og
sten

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

20. juni 2017

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder